

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม
กรุงเทพมหานคร

นางสาวกรรช นวพงศ์ชนานนท์



การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2559

**The Effects of Using a Guidance Activities Package to Develop Assertive
Behaviors in the Thai Classical Dance Course of Mathayom Suksa I
Students at Suwan Plubpla Pittayakhom School
in Bangkok Metropolis**

Miss Korakoch Navapongtananont

An Independence Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Guidance and Psychological Counseling

School of Educational Studies

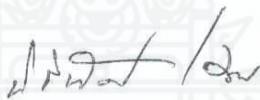
Sukhothai Thammathirat Open University

2016

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก
ในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร
ชื่อและนามสกุล นางสาวกรกช นวพงศ์ธนานนท์
แขนงวิชา การแนะแนว
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร

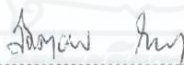
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2560

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ



ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร)



กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวรรณ ฌ ระนอง)



(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก
ในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร
ผู้วิจัย นางสาวกรกช นวพงษ์ธนานนท์ รหัสนักศึกษา 2582800286
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิพัฒน์ เมฆขจร ปีการศึกษา 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์
ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก
และ (2) เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาหลังการใช้
ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2559
ของโรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดย
การสุ่มแบบกลุ่มจากห้องเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ต่ำที่สุด
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชา
นาฏศิลป์ จำนวน 8 กิจกรรม และ (2) แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ มีค่าความเที่ยง
เท่ากับ .80 และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้า
แสดงออกในวิชานาฏศิลป์ นักเรียนกลุ่มทดลองมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์เพิ่มขึ้นอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความกล้าแสดงออกในวิชา
นาฏศิลป์ในระยะเวลาหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความกล้าแสดงออก วิชานาฏศิลป์ มัธยมศึกษา

Independent Study title: The Effects of Using a Guidance activities Package to Develop Assertive Behaviors in the Thai Classical Dance Course of Mathayom Suksa I Students at Suwan Plubpla Pittayakhom School in Bangkok Metropolis

Author: Miss Korakoch Navapongtananont; **ID:** 2582800286;

Degree: Master of Education (Guidance and Psychological Counseling);

Independent Study advisor: Dr. Nitipat Mekkhachorn, Associate Professor;

Academic year: 2016

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the levels of assertive behavior in the Thai Classical Dance Course of the experimental group students before and after using a guidance activities package to develop assertive behaviors; and (2) to compare the levels of assertive behaviors in the Thai Classical Dance Course of the experimental group students at the end of the experiment and during the follow-up period.

The research sample consisted of 30 Mathayom Suksa I students in an intact classroom of Suwan Plabpla Pittayakhom School in Bangkok Metropolis during the 2016 academic year. The classroom was among those that had lowest mean scores on assertive behaviors in the Thai Classical Dance Course, obtained by cluster random sampling. The employed research instruments were (1) a guidance activities package to develop assertive behaviors in the Thai Classical Dance Course consisting of eight activities, and (2) a scale to assess assertive behaviors, with reliability coefficient of .80. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research results were as follows: (1) after using the guidance activities package to develop assertive behaviors in the Thai Classical Dance Course, the level of assertive behavior in the Thai Classical Dance Course of the experimental group students increased significantly at the .01 level of statistical significance; and (2) no significant difference was found between the levels of assertive behavior in the Thai Classical Dance Course of the experimental group students at the end of the experiment and during the follow-up period.

Keywords: Guidance activities package, Assertive behavior, Thai Classical Dance Course, Mathayom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. นิธิพัฒน์ เมฆขจร ประธานที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ซึ่งเป็น ผู้ให้ความรู้ แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัยอย่างใกล้ชิด ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ลัดดาวรรณ ณ ระนอง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้ ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่ายิ่งเพื่อให้งานวิจัย มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา อาจารย์ประจำสาขา ศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดร. ขวัญษา เอกจิตต์ ครูนาฏศิลป์ โรงเรียนสุเหร่าทางควาย คุณครูณิชาธิศา แก้วนิคย์ ครูชำนาญการ พิเศษ โรงเรียนฤทธิธินรงค์רון คุณครูพัชนีพร สมานมิตร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนลาดปลาเค้า พิทยาคม ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และให้คำปรึกษาในการสร้างเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นอย่างดี ทำยที่สุดขอขอบคุณ นายอภิสิทธิ์ นวพงศ์นันทน์ นางพรรณงาม นวพงศ์นันทน์ นายทศพล เวชกามา รวมทั้งญาติพี่น้องของผู้วิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจ และเป็นเบื้องหลังความสำเร็จของงานวิจัยในครั้งนี้

กรกช นวพงศ์นันทน์

มิถุนายน 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก	8
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชานาฏศิลป์	21
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	40
ตัวแปรที่ศึกษา	40
นิยามปฏิบัติการ	41
รูปแบบการวิจัย	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	42
การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
วัตถุประสงค์การวิจัย	49
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย	49
สัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการวิจัย	53
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	66
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ	67
ข ผลการลงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ	69
ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	73
ง คะแนนเปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ก่อน-หลังการทดลอง และระยะติดตามผล	75
จ แบบสอบถามความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์	78
ฉ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์	82
ประวัติผู้ศึกษา	114

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	46
ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลองโดยภาพรวม โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ	50
ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและ หลังการทดลองในด้านการพูด โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ	51
ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและ หลังการทดลอง ในด้านพฤติกรรม โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ	51
ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อ ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองระหว่างหลังการทดลองและ ระยะติดตามผล	52



ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ภาพที่ 3.1 รูปแบบการทดลอง	41



บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการศึกษาของไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามกระแสของการพัฒนาในสังคมโลก ทำให้การศึกษาของไทยมีความเจริญก้าวหน้าไปจากการเรียนการสอนจากเดิมเป็นอย่างมาก จากครูผู้สอนที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ทักษะการท่องจำจากตำรา โดยมีครูผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ใช้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หรือแสดงออกทางความคิด ความสามารถ ได้อย่างเต็มที่ แต่การเรียนการสอนในปัจจุบันได้มีการนำเทคโนโลยีเข้ามามีใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตัว สามารถที่จะเรียนรู้ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้การเรียนการสอนในปัจจุบันยังเน้นการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง รู้จักการคิดวิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนทำได้และคิดเป็น ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยครูเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและสอดแทรกสถานการณ์ต่างๆเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงศักยภาพ ความรู้ความสามารถของตนเอง ด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Learning by doing) โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของการเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 17) ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนดังกล่าว ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ความกล้าแสดงออกทั้งทางความคิด ในการคิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล แล้วสามารถนำเสนอออกมาโดยการพูด การรายงาน การตอบคำถาม การเชื่อมโยงความรู้หรือลงมือปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูมีหน้าที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง และเข้าใจถึงศักยภาพที่แตกต่างกันของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำศักยภาพออกมาใช้อย่างเต็มขีดความสามารถ

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความกล้าแสดงออกในการเรียน ทั้งการกล้าแสดงออกทางความคิด และกล้าที่จะลงมือปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนวิชาที่เน้นการลงมือปฏิบัติ การแสดงออกในการเรียนอย่างวิชานาฏศิลป์ ซึ่งเป็นหนึ่งในรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาถึงแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 164) โดยเฉพาะวิชานาฏศิลป์ เป็นศาสตร์ที่ต้องใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย โดยการรำร่ายตามเนื้อร้อง ทำนองเพลง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนในวิชานี้ต้องมีความกล้าแสดงออกทางด้านการพูด ในการอธิบายท่ารำ ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย และมีความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติท่ารำทั้งในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์

จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม พบว่าในการเรียนวิชานาฏศิลป์นักเรียนบางกลุ่มมีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออกในการแสดงท่าทางนาฏศิลป์ แม้กระทั่งการลุกขึ้นแนะนำตัวเอง รายงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนจะมีพฤติกรรมหลบหลีก แอบหลังเพื่อน ก้มหน้าตลอดเวลา ในการตอบคำถามนักเรียนบางกลุ่มจะไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ไม่สบตาครูผู้สอน และในการเรียนปฏิบัติ นักเรียนไม่กล้าแสดงท่าทางนาฏศิลป์ หรือก้มหน้าตลอดเวลา มือสั่นเวลาที่ต้องออกมาแสดงหน้าชั้นเรียน และไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ในที่สุด ซึ่งพฤติกรรมที่พบดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาและเป็นอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน จึงควรหาทางแก้ไข ฝึกฝน เพื่อปรับพฤติกรรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำกระบวนการแนะแนวเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ ในการช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในการเรียนนาฏศิลป์ อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกภาคภูมิใจและมีความสุขในการเรียน สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่สามารถแก้ไข และพัฒนาให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัว และมีความพร้อมในการเรียน สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มขีดความสามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข กิจกรรมแนะแนวมีความสำคัญต่อผู้เรียน 3 ประการ ได้แก่ 1) ส่งเสริมและพัฒนาให้

ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เห็นคุณค่าในตนเอง รักและพึงพอใจในความเป็นตนเอง สามารถปรับตัวและสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น 2) ป้องกันปัญหาที่จะเกิดแก่ผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม อาจก่อให้เกิดการถูกล่อลวงในการกระทำผิด 3) เป็นการส่งเสริมการจัดการปัญหาของผู้เรียนทางการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม กิจกรรมแนะแนวที่สนองความต้องการรายบุคคลและแบบกลุ่มช่วยเพิ่มความสามารถในการเผชิญ และก้าวพ้นอุปสรรคเพื่อพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลงของชาติ (นิรนาท แสนสา, 2556, น. 90) กิจกรรมแนะแนวจึงเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนที่ประสบปัญหาที่มีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ต่ำได้ โดยใช้กิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียนทั้งด้านการพูด และพฤติกรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความสามารถด้านนาฏศิลป์ของตนเองได้อย่างเต็มความสามารถ มีส่วนร่วมในการเรียนและสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียนในวิชานาฏศิลป์ได้อย่างน่าสนใจ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า เรื่อง ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ โดยนำชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ตระหนักถึงความสำคัญของความกล้าแสดงออกในการเรียน มีความกล้าแสดงออกในการเรียนทั้งด้านการพูด และพฤติกรรม สามารถใช้ชีวิตในการเรียนและดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในการเรียนวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนทั้งด้านการพูด และด้านพฤติกรรม ดังที่ งานวิจัยของ ฤทัย บุญมาเรือง (2553, น. 42) ได้ศึกษา การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเกตการาม จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวจำนวน 10 กิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความกล้าแสดงออกด้านการพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็น เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวและมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว กล้าแสดงความรู้สึกละแวกและความเชื่อมั่นในการกระทำของตนเอง สอดคล้องกับ สุพัฒนา ร่วมโพธิ์รี (2546, น. 71) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อนของนักศึกษาระดับ ปวช.แผนกพาณิชยการ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี จำนวน 16 คนที่มีการกล้าแสดงออกที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวจำนวน 8 ชุดกิจกรรม พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อนสูงขึ้นหลังจากใช้ชุดกิจกรรม

แนะแนว และนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อนสูงกว่ากลุ่มควบคุม นอกจากนี้ ประเสริฐ จีบสันเทียะ (2546, น. 67) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโบสถ์อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนสูงขึ้น

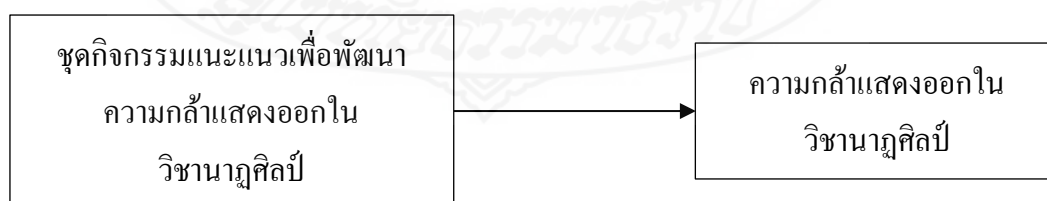
จากข้อมูลดังกล่าว กล่าวได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียนให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม เพื่อเป็นพื้นฐานในการปรับตัวให้นักเรียนมีพฤติกรรมความกล้าแสดงออกในการเรียนที่เหมาะสม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถปฏิบัติกิจกรรมต่อหน้าสาธารณชนได้อย่างภาคภูมิใจ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

2.2 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผล

3. กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1.1 ภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร มีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์มากขึ้นหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

4.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร มีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากร การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่มีค่าเฉลี่ยความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ต่ำ 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบกลุ่ม

5.3 ตัวแปร

5.3.1 *ตัวแปรต้น* คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

5.3.2 *ตัวแปรตาม* คือ ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ความกล้าแสดงออก หมายถึง การกล้าพูด กล้าทำ กล้าอธิบาย ชักถามข้อสงสัย เล่าเรื่องหน้าชั้นเรียนโดยไม่ประหม่า เินอาย ตอบคำถามครูอย่างไม่กลัวว่าจะถูกหรือผิด กล้าสบตาผู้อื่นขณะพูดหรือตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างไม่ลังเลและมีเหตุผล

6.2 ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ หมายถึง การกล้าแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์ไทยได้โดยไม่วิตกกังวล ประหม่า หรือเินอาย สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย แสดงทัศนคติที่ดีต่อวิชานาฏศิลป์ได้ด้วยความภาคภูมิใจ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

6.2.1 การกล้าแสดงออกด้านการพูดเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความสามารถทางภาษาในการแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย การอธิบายท่ารำ การอธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย การแสดงทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์

6.2.2 การกล้าแสดงออกด้านการกระทำในวิชานาฏศิลป์ หมายถึง การแสดงออกโดยการปฏิบัติ ท่ารำในวิชานาฏศิลป์ได้โดยไม่ประหม่า หรือเงินอาย

6.3 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียนในวิชานาฏศิลป์ เพื่อให้นักเรียนสามารถวิพากษ์ วิเคราะห์ความงามของนาฏศิลป์ไทย และปฏิบัติท่ารำได้โดยปราศจากความวิตกกังวล แบ่งออกเป็น 2 องค์กรประกอบ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกด้านการพูด และชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกด้านการกระทำ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และขั้นการคิดและนำไปปฏิบัติ

6.4 วิชานาฏศิลป์ หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกาย แสดงท่าทางประกอบเพลง ดนตรี เพื่อให้เกิดเป็นลีลาท่วงท่า ท่ารำที่สวยงาม จนเกิดเป็นความงามทางศิลปะด้านการแสดง

6.5 นักเรียน หมายถึง ผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทำให้ทราบผลของการใช้กิจกรรมแนะแนวในการพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ทั้งก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรม

7.2 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนรายวิชาอื่น ในการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียน

7.3 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาเรื่องความกล้าแสดงออก

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ เพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - 1.2 ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - 1.3 ชนิดของพฤติกรรมความกล้าแสดงออก
 - 1.4 วิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก
 - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความกล้าแสดงออก
 - 1.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 1.5.2 งานวิจัยในประเทศ
2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชานาฏศิลป์
 - 2.1 ความหมายของนาฏศิลป์
 - 2.2 ความสำคัญของวิชานาฏศิลป์
 - 2.3 ประโยชน์ของการเรียนวิชานาฏศิลป์
 - 2.4 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชานาฏศิลป์
3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.3 ลักษณะของชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.4 เทคนิคต่างๆที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว
 - 3.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 3.5.2 งานวิจัยในประเทศ

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1.1 ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก (Assertive Behavior) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายแนวคิด ดังนี้

โวลเป้ (Wolpe, p. 81) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมความกล้าแสดงออกว่าเป็นการแสดงถึงสิทธิ ความรู้สึกของบุคคลซึ่งเป็นที่ยอมรับในสังคม รวมไปถึงการปฏิเสธ การขอร้องที่ไร้เหตุผล การแสดงความรัก การยกย่องชมเชย การแสดงออกถึงความรู้สึกของบุคคล

บาวเวอร์ และ บาวเวอร์ (Bower & Bower, 1976, p. 4) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นความสามารถที่จะแสดงความรู้สึกต่างๆเป็นการเลือกที่จะทำอย่างไรกับการแสดงสิทธิของตนตามความเหมาะสม เป็นการเพิ่มความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองเป็นการสร้างความมั่นใจกับตนเองมากขึ้น เป็นการแสดงความไม่เห็นด้วยเป็นการวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองและการขอร้องให้ผู้อื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่อต้านของเขา

วิลด์ และ โคลปาน (Wilk & Coplan, 1977, p. 460) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ และเป็นการเพิ่มพูนความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเอง ตลอดจนทั้งมีผลระยะสั้นและระยะยาวต่อการเพิ่มระดับความตระหนักรู้ในตนเองและความนับถือต่อตนเองและผู้อื่น

ละเอียด ชูประยูร (2521, น. 7) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมความกล้าแสดงออกว่าเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่เหมาะสมของบุคคลตามสิทธิที่มีอยู่ของตน เป็นการแสดงออกที่มีเหตุผลเป็นที่ยอมรับในสังคม พฤติกรรมการแสดงออกครอบคลุมถึงพฤติกรรมด้านต่างๆ เช่น การแสดงความคิดเห็นที่ต่างไปจากผู้อื่น การวิพากษ์วิจารณ์ ปฏิเสธที่จะทำตามคำร้องขอที่ไม่เป็นธรรม หรือไม่มีเหตุผล

หลุย จำปาเทศ (2536, น. 136) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมความกล้าแสดงออกว่าเป็นลักษณะการแสดงที่ไม่ต้องการอำนาจ ไม่ต้องการบังคับขู่เข็ญควบคุมพฤติกรรมของคู่สนทนาแต่ตรงกันข้าม การแสดงออกที่เหมาะสม คือ การพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นที่ถูกทางเป็นที่นับถือของผู้อื่นและสังคมที่ยอมรับโดยคำนึงถึงสิทธิและความเหมาะสมของทั้งสองฝ่าย

จากเอกสารดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของพฤติกรรมความกล้าแสดงออกได้ว่า เป็นการแสดงออกตามสิทธิของตนอย่างเหมาะสม ทั้งการแสดงพฤติกรรมด้านการพูด ความคิด หรือการกระทำ เพื่อรักษาสิทธิของตนเอง แต่ต้องเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาอย่างมี

เหตุผล ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเมื่อแสดงออกมาแล้วสามารถสร้างความเชื่อมั่น ความภาคภูมิใจให้แก่ตนเองมากขึ้นด้วย

1.2 ลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

บุคคลจะมีลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น สามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ ดังมีผู้เสนอแนวความคิด ดังนี้

แลงก์และจาคุเบอร์สกี (Lange and Jakuboski, 1970) ได้แบ่งลักษณะของความกล้าแสดงออกเป็น 6 ลักษณะด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. การกล้าแสดงออกขั้นพื้นฐาน เป็นการแสดงออกเพื่อรักษาสิทธิ ตลอดจนความเชื่อความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยทักษะทางสังคมอื่นๆ เช่นความเข้าอกเข้าใจ การเผชิญหน้าการชักจูงใจ เป็นต้น

2. การกล้าแสดงออกในลักษณะเข้าอกเข้าใจ บ่อยครั้งที่คนเราจะมีความต้องการที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกหรือความต้องการที่มากกว่าการแสดงออกอย่างปกติวิสัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อต้องการที่จะสื่อให้รู้ถึงความรู้สึกเข้าอกเข้าใจที่มีต่อบุคคลอื่น การกล้าแสดงออกในลักษณะเข้าอกเข้าใจจึงสมควรที่จะนำไปใช้

3. การกล้าแสดงออกในลักษณะของการเพิ่มระดับ ในการแสดงความกล้าแสดงออกนั้น ริมม์และมาสเตอร์ (Rimm and Masters, 1974 อ้างถึงในฤทัย บุญมาเมือง 2553, น. 16) ได้เสนอไว้ว่าควรที่จะแสดงออกในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความรู้สึกหรืออารมณ์ทางลบให้น้อยที่สุด ในขณะที่เดียวกันต้องให้ผลตามที่ต้องการ แต่กล้าแสดงออกในลักษณะดังกล่าวแล้ว ยังคงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอยู่ ผู้ที่ถูกละเมิดจึงควรจะทำอย่างเพิ่มระดับของความเข้มข้นของความกล้าแสดงออกขึ้นไปหรืออาจให้การเน้นความมั่นคงของการพูดของตนเองก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มระดับความกล้าแสดงออก จนอาจมีลักษณะใกล้เคียงกับความก้าวร้าว

4. การกล้าแสดงออกในลักษณะการเผชิญหน้า (Confrontive Assertion) เป็นการกล้าแสดงออกที่ใช้เมื่อเห็นว่าคำพูดและการกระทำของบุคคลนั้นไม่ไปด้วยกัน ลักษณะของการกล้าแสดงออกลักษณะนี้จะบอกอย่างเป็นทางการว่าอะไรที่บุคคลได้พูดว่าจะทำและอะไรที่บุคคลนั้นได้กระทำไปจริงๆ และหลังจากนั้นจะบอกถึงสิ่งที่ต้องการ การแสดงออกนี้จะเป็นการพูดไปตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยไม่มีการตีความใดๆทั้งสิ้น

5. การกล้าแสดงออกในลักษณะของการใช้ภาษา ผม/ดิฉัน (I-Language Assertion) มีประโยชน์อย่างมากต่อการแสดงออกถึงความรู้สึกทางลบ ไม่ว่าความรู้สึกนั้นจะเกิดจากการที่ผู้อื่นพยายามจะเข้ามายุ่งเกี่ยวกับความรู้สึกหรือสิทธิส่วนบุคคลของเขา ตลอดจนความรู้สึกทางลบอันเกิดจากการที่ผู้อื่นพยายามขัดเหยียดค่านิยมและความคาดหวังของตนให้กับเขา

6. การกล้าแสดงออกและการชักจูง (Assertion and Persuasion) บ่อยครั้งที่เราต้องถามตนเองว่าจะทำอะไรที่เสนอความคิดเห็นต่างๆในการประชุมหรือในกลุ่มเพื่อให้เป็นที่ยอมรับโดยไม่แสดงความก้าวร้าวออกมา ซึ่งวิธีการที่จะเสนอความคิดเห็นในกลุ่มให้ได้ผลนั้นจะต้องพิจารณา 2 ปัจจัยหลักนั่นคือ เวลาและลักษณะของประโยชน์ที่พูด ซึ่งแน่นอนที่สุดการพูดจะต้องแสดงให้เห็นถึงความจริงในของผู้พูด

วิลลิส (Willis, 1995, อ้างถึงใน ฤทัย บุญมาเมือง, 2553, น. 15) ได้กล่าวถึงลักษณะของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ ดังนี้

1. เป็นคนเปิดเผย ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
2. เป็นผู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. เป็นผู้ที่เข้าใจสภาพการณ์ของบุคคลอื่นได้
4. สามารถแสดงความคิดเห็น ได้อย่างชัดเจนโดยไม่พาดพิงบุคคลอื่น
5. เป็นคนที่สามารถแก้ไขปัญหาความยุ่งยากได้
6. สามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆได้
7. มีความชัดเจนในจุดยืนของตนเอง โดยไม่หลีกเลี่ยงหรือโกหกตนเอง
8. เผชิญหน้ากับปัญหาที่เกิดขึ้นได้
9. สามารถยื่นกรานพูดในสิ่งที่ตนเองต้องการได้
10. มีความเคารพต่อตนเองและผู้อื่น
11. เป็นผู้ที่มีความเสมอภาคเท่ากับบุคคลอื่นและคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์
12. แสดงความรู้สึกของตนเองอย่างซื่อสัตย์
13. เป็นผู้ที่ยืนหยัดความเป็นตัวเอง

นอกจากนี้ คลาร์ก (Clark, 1978 อ้างถึงใน วรรษญา ปิ่นน้า 2558, น. 10) ได้กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมไว้ ดังนี้

1. การแสดงตนต่อผู้อื่นทั้งด้วยคำพูดและไม่ใช้คำพูดโดยการแสดงออก คือสามารถพูดแสดงความรู้สึกด้วยเสียงดังพอสมควร ชัดเจน มีการสบตาคู่สนทนา ในการพูดเกี่ยวกับตนเองสามารถกล่าวถึงสิ่งที่มีคุณค่าและน่าสนใจของตน ไม่ผูกขาดการสนทนาหรือพูดโอ้อวด สามารถเริ่มกล่าวสนทนากับผู้อื่นก่อนได้และใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 แทนตนเอง เช่น ดิฉัน ผม เรา

2. การพูดแสดงความรู้สึกชัดเจน ตรงไปตรงมา นั่นคือ แสดงสีหน้าเหมาะสม ลักษณะสีหน้าและน้ำเสียงสอดคล้องกับความรู้สึกที่แท้จริง ยอมรับคำชมเชยอย่างจริงจัง สามารถใช้คำพูด “ทำไม” ได้โดยใช้น้ำเสียงสุภาพ และไม่ทำหน้าบึ้งตึง สามารถเปิดเผยได้เมื่อมีความคิดเห็นที่ตรงข้ามกับผู้อื่น สามารถแสดงสิทธิอันชอบธรรมและขอให้บุคคลอื่นแสดงตอบด้วยความ

ยุติธรรมโดยไม่ทำลายสัมพันธภาพ และสามารถขอร้อง อธิบาย หรือแนะนำซ้ำอีกครั้งเพื่อให้มีความชัดเจน

3. มุ่งงานไม่หยุดนิ่งเฉยหรือรอคอยโชคชะตา สามารถทำงานเต็มความสามารถของตน มีการวางแผนในการทำงาน รู้จักตั้งเป้าหมายในการทำงาน และทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มีการสร้างนิสัยการทำงาน กำหนดการทำงานแต่ละขั้นที่จะทำให้ตนเองพอใจอย่างมีเหตุผล ให้ความสนใจกับงานที่กำลังทำอยู่ถึงแม้จะไม่ชอบงานบางอย่างแต่ก็สามารถวางแผนทำให้สำเร็จ อีกทั้งขณะทำงานสามารถปฏิเสธในเรื่องที่ตนรู้สึกว่าไม่สามารถทำตามคำร้องขอของผู้อื่นได้ เมื่อทำงานสำเร็จตามเป้าหมายก็มีการให้รางวัลตนเอง

4. การให้ การยอมรับคำวิจารณ์ และการขอความช่วยเหลือ ได้แก่ สามารถรับฟังคำติชมด้วยความสบายใจ สามารถชมผู้อื่นเมื่อทำกิจกรรมได้สำเร็จ รับผิดชอบต่อข้อบกพร่องของตนเองสามารถขอความร่วมมือจากบุคคลอื่นได้ สามารถให้ข้อคิดเห็นหรือข้อวิจารณ์แก่ผู้อื่นด้วยท่าทีสุภาพ ไม่ก้าวร้าว และพูดด้วยความจริงใจปรารถนาดี

5. การควบคุมความวิตกกังวล ความกลัว และความโกรธ ได้แก่ สามารถยืนยันสิทธิที่มีพึงได้ของตน แสดงความไม่เห็นด้วยโดยไม่รู้สึกผิดหรือไม่สบายใจ สามารถแสดงความโกรธออกมาได้โดยไม่เก็บกดหรือก้าวร้าว สามารถจัดการกับปัญหา คำพูดเยาะเย้ย เสียดสีจากบุคคลอื่น และสามารถจัดการความกลัวที่เกิดจากความเชื่ออย่างไม่มีเหตุผล

จากเอกสารดังกล่าว สามารถสรุปลักษณะของความกล้าแสดงออกได้ว่าเป็นการแสดงท่าทางหรือใช้ถ้อยคำที่จริงใจ ตรงไปตรงมาตามความรู้สึกที่แท้จริงอย่างเหมาะสม เป็นการปกป้องสิทธิของตนเองโดยปราศจากความวิตกกังวล หรือรู้สึกไม่สบายใจหลังจากได้แสดงพฤติกรรมออกมาแล้ว ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมามีต้องสอดคล้องกับความชอบธรรม และมีเหตุผล

1.3 ชนิดของพฤติกรรมกล้าแสดงออก

สมาที้ และแทมมินิน (Smaky & Temminen, 1976, อ้างถึงใน วรรุณู ปิ่นคำ, 2558, น. 11) ได้แบ่งชนิดของพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. พฤติกรรมกล้าแสดงออกเพียงเล็กน้อย (Minimally Assertive) สามารถสังเกตได้จากคำพูดและการแสดงออกมา มีลักษณะไม่ยอมตามผู้เอาใจเปรียบแต่ขณะเดียวกันก็ไม่ก้าวร้าว รู้ว่าตนเองรู้สึกในระดับใดมักใช้คำพูดว่า “อ้อ... ดี... แต่...” ในการโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม

2. พฤติกรรมกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ (Confidently Assertive) สามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงที่หนักแน่น เชื่อมั่น โต้ตอบได้เร็ว รู้จักใช้คำพูดให้ตรงกับความรู้สึกโดยปราศจากการเหน็บแนมแก้แค้นฝ่ายตรงข้ามและพูดด้วยเหตุผล

3. พฤติกรรมกล้าแสดงออกร่วม (Mutually Assertive) เป็นลักษณะที่สามารถฟังและโต้ตอบฝ่ายตรงข้ามได้อย่างเข้าใจรวมทั้งรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีความรู้สึกอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถเผชิญหน้ากับฝ่ายตรงข้ามที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น โกรธโดยไม่มีเหตุผลหรือขาดความรับผิดชอบ

นอกจากนี้ หลุยส์ จาปาเทศ (อ้างถึงใน วินิจ ชัยหาญ, 2544, น. 14) ได้แบ่งชนิดของพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็น 5 ชนิด ดังนี้

1. การแสดงออกในเหตุการณ์ทั่วไป (Basic Assertion) เป็นการแสดงออกโดยตรงถึงความเชื่อ ความรู้สึก ความคิดเห็นตามสิทธิ โดยไม่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคมอื่นๆ การแสดงออกเช่นนี้ ได้แก่ การเชื่อเชิญ การชักชวน การโฆษณา การปฏิเสธ การปลอบใจ การขอความช่วยเหลือ การนอบน้อม เป็นต้น

2. การแสดงออกถึงความเห็นใจ (Empathic Assertion) เป็นการแสดงออกถึงการเอาใจเขามาใส่ใจเรา เพื่อเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการที่มีอยู่ให้คู่สนทนาทราบ การแสดงออกแบบนี้จะสัมพันธ์กับการแสดงออกของคู่สนทนามากกว่าการแสดงออกแบบธรรมดา ซึ่งจะประกอบไปด้วยการยอมรับสถานการณ์ หรือความรู้สึกของคู่สนทนาตามที่เขายกหรือเล่าให้ฟัง

3. การแสดงออกที่ค่อนข้างรุนแรงขึ้น (Escalating Assertion) เป็นการแสดงออกที่แสดงถึงความเขินขื่นหรือรุนแรงขึ้นกว่าปกติ อาจมีอารมณ์และเนื้อหาค่อนข้างไปทางลบบ้าง เป็นเป้าหมายเพื่อตอบสนองบุคคลที่บุกรุกสิทธิมากเกินไป ระดับของการแสดงออกจะค่อยๆรุนแรงขึ้นกว่าธรรมดา มีความแข็งกร้าวแต่ไม่ใช่ก้าวร้าว การแสดงออกแบบนี้มีเป้าหมายเพื่อเรียกร้องสิทธิหรือต้องการปฏิเสธอย่างตรงไปตรงมา

4. การแสดงออกแบบเผชิญความเป็นจริง (Confrontive Assertion) ใช้เพื่อหยุดการกระทำของผู้อื่น โดยการปรึกษาหรืออธิบายการกระทำของผู้อื่นว่าเขาทำอะไร แสดงออกมาอย่างไร เป็นไปตามความเป็นจริงโดยไม่ได้เป็นการประเมิผลของผู้พูด จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน รู้ความต้องการ รู้ข้อมูล เพื่อช่วยในการตัดสินใจแก้ปัญหา ทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างกันดีขึ้น แต่ถ้าเป็นการแสดงออกแบบก้าวร้าวจะเป็นการบีบบังคับควบคุม หรือทำให้ผู้อื่นเกิดอารมณ์ต่อต้านได้

5. การแสดงออกโดยเปลี่ยนสรรพนามเป็น “ฉัน” (I Language Assertion) I Language ในที่นี้ตรงข้ามกับ You Language เป็นการพูดถึงความรู้สึกส่วนตัวของเราแทนที่จะใช้คำว่า “คุณ” เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ กลับใช้คำว่า “ฉัน” เพื่อแสดงความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความต้องการส่วนตัว โดยไม่ทำให้คู่สนทนาได้รับความไม่สบายใจในเชิงตำหนิ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บุคคลมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในระดับที่แตกต่างกัน ตั้งแต่ความรู้สึกนึกคิด แสดงออกมาเป็นคำพูดและแสดงออกมาเป็นการกระทำ เพื่อใช้ในการแสดงความคิดเห็น ปกป้องสิทธิ หรือเรียกร้องสิทธิของตน ซึ่งการแสดงออกดังกล่าวควรเป็นพฤติกรรมที่มีเหตุผลไม่ใช่เป็นการแสดงออกถึงการก้าวร้าว

1.4 วิธีฝึกความกล้าแสดงออก

1.4.1 วัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

การฝึกความกล้าแสดงออกเป็นวิธีการช่วยให้บุคคลได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

โบเวอร์และ โบเวอร์ (Bower & Bower, 1976) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นช่วยให้ผู้รับการฝึกสามารถควบคุมตนเองได้ดี ลดความอายให้น้อยลงเพิ่มพฤติกรรมกล้าแสดงออกให้มากขึ้น และเพื่อให้ผู้รับการฝึกมีทักษะในการพูด การฟัง มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ลาซารัส (Lazarus, 1973 อ้างถึงใน พรรณราย ทรัพย์ประภา ,2524, น. 16) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นการส่งเสริมการสื่อสารระหว่างบุคคลโดยช่วยให้ผู้รับการฝึกรู้จักการแสดงความรู้สึกทางบวกออกมา เช่น ความรักใคร่ชื่นชมยินดี ยกย่องสรรเสริญ และการแสดงความรู้สึกทางลบ เช่น การแสดงการคัดค้าน โกรธในลักษณะตรงไปตรงมา และมีความเชื่อมั่นในตนเอง โดยไม่ละเมิดสิทธิของตนเองและผู้อื่น

แลงริช (Langrish, 1986 อ้างถึงใน สุพัฒนา ร่วมโพธิ์รี, 2546, น. 35) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ว่า เป็นการช่วยให้บุคคลสามารถเรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความรู้สึกที่ดีและยอมรับตนเองรวมทั้งการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม เพื่อให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จด้วยดี โดยการพัฒนาทักษะและความสามารถในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ความสามารถที่จะปฏิบัติต่อบุคคลที่ชอบจัดการหรือชอบวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่นโดยปราศจากการโต้ตอบที่รุนแรง หรือการหลีกเลี่ยงด้วยความรู้สึกเจ็บปวด ความรู้สึกผิด หรือความรู้สึกกละอาย

2. ความสามารถในการขอร้องและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ด้วยท่าทางที่มั่นคงโดยปราศจากการใช้เสียงดัง การรบกวนผู้อื่นหรือการแสดงความโกรธ

3. ความสามารถที่จะให้ความร่วมมือกับผู้อื่นในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลเพื่อทั้งสองฝ่ายจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนได้รับในสิ่งที่แต่ละฝ่ายต้องการมากที่สุด

นอกจากนี้ วิมพีวธา ภาสกุล (2550, อ้างถึงใน วรรณัญ ปิ่นน้ำ, 2558, น. 14) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ดังนี้

1. เพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. ส่งเสริมความสามารถในการสื่อสาร
3. เพิ่มความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของตน
4. ส่งเสริมให้บุคคลมีเจตคติ ความรู้สึก และการกระทำกับบุคคลอื่นใน

ทางบวก

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกได้พัฒนาความกล้าแสดงออกของตนเอง เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของตนเองและผู้อื่นได้ และมีปฏิสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

1.4.2 องค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

อัลเบอร์ดี และเอมมอนส์ (เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์, 2527, น. 30 อ้างอิงจาก Ajberti and Emmons, 1978, p. 247) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่า ผู้เข้ารับการฝึกจะต้องได้รับการฝึกเป็นพิเศษในเรื่องต่อไปนี้

1. การประสานสายตา (Eye Contact) เมื่อสนทนากับผู้ใดผู้พูดสามารถมองประสานสายตากับผู้ฟังได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความรู้สึกจริงใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำลังพูดอยู่
2. การวางตัว (Body Posture) เรื่องราวที่กำลังพูดจะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นถ้าหากว่าผู้พูดเว้นระยะห่างจากตัวผู้ฟังหรือยืนนั่ง โน้มตัวเข้าหาผู้ฟังหรือการวางตัวได้อย่างเหมาะสม
3. การแสดงท่าทาง (Postures) เรื่องราวที่พูดจะมีความหนักแน่นมากขึ้น ถ้าหากว่าผู้พูดมีการแสดงท่าทางประกอบอย่างเหมาะสม
4. การแสดงทางใบหน้า (Facial Expression) ผู้พูดสามารถแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมได้ดีจะต้องแสดงสีหน้า หรือแสดงออกทางใบหน้าได้ตรงกับเรื่องราวที่กำลังจะพูดมิใช่ว่าขณะที่ผู้พูดกำลังโกรธแต่สีหน้ากลับกลายเป็นยิ้มแย้มหรือหัวเราะ ซึ่งนับว่าเป็นการแสดงสีหน้าที่ไม่สอดคล้องกับเรื่องที่พูด
5. น้ำเสียงและระดับเสียง (Tone of Voice and Volume) การพูดเสียงเรียบๆ กระซิบเบาๆ จะเป็นการยากที่จะชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อ ในทำนองเดียวกันเสียงตะโกนก็เป็นอุปสรรคในการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้นการใช้ระดับเสียงและน้ำเสียงที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่สนทนา จะเป็นการชักจูงให้ผู้อื่นเชื่อถือ ตั้งใจฟัง และสนใจที่จะฟัง

6. โอกาสหรือเวลาในการพูด (Timing) โอกาส เวลาหรือกาลเทศะในการแสดงออกนั้นมีความสำคัญยิ่ง เพราะฉะนั้นการพูดหรือการแสดงออกในลักษณะใดๆจะต้องเลือกโอกาสที่เหมาะสมด้วย เช่น กรณีที่นายจ้างและลูกจ้างเกิดการขัดแย้งกัน การพูดของลูกจ้างและนายจ้างในห้องส่วนตัวย่อมดีกว่าพูดต่อหน้ากลุ่มคนงาน

7. เนื้อหาที่จะพูด (Content) บุคคลมักจะมีกำลังใจเพราะไม่ทราบว่าจะพูดอะไร ซึ่งนับว่าจะต้องมีการพูดในบางสิ่งบางอย่างเพื่อที่จะให้ผู้ฟังได้รู้ถึงความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูดในขณะนั้น

8. การฟัง (Listening) การแสดงให้ผู้พูดทราบถึงความสนใจ ฟังการสะท้อนความคิดเห็น การแสดงสีหน้าที่เหมาะสม เช่น พยักหน้าและการพยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่พูดให้ชัดเจนเสียก่อนที่จะพูดได้ตอบ

พรรณราย ทวีพะยะประภา (2527, น. 23) มีความเห็นว่าการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้น เป็นการฝึกให้บุคคลมีความประสงค์จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้มีความกล้าแสดงออกที่ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การฝึกดังกล่าวจะเน้นในเรื่องต่อไปนี้

1. การแสดงสิทธิอันพึงได้ของงานที่ไม่เป็นการล่วงละเมิดหรือก้าวท้าวสิทธิของผู้อื่น
2. การกล่าวปฏิเสธที่จะทำตามคำสั่ง หรือคำขอร้องที่ไร้เหตุผลอันสมควรของผู้อื่น
3. การกล่าวคำขอร้อง หรือออกคำสั่งที่มีเหตุผลอันสมควรแก่ผู้อื่น
4. การแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบออกมา เพื่อให้ผู้อื่นทราบอย่างถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะอย่างจริงจัง ตรงไปตรงมา

นอกจากนี้แลงก์ และจาคู โบสกี (ระวีวรรณ แก้วคงทอง, 2539, น. 42 อ้างอิงจาก Lange and Jakubowski, 1976, p. 195) ได้กล่าวถึงการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกว่าประกอบด้วยวิธีการพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่

1. สอนให้ผู้รับการฝึกแยกแยะความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกกับพฤติกรรมอื่นๆ
2. ช่วยให้ผู้รับการฝึกสามารถจำแนกสิทธิต่างๆ ยอมรับสิทธิส่วนบุคคลทั้งของตนเองและผู้อื่น
3. ช่วยให้ผู้รับการฝึกแก้ไขความคิด ความรู้สึกที่เป็นอุปสรรคต่อการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก เช่น ความคิดที่ไร้เหตุผล ความโกรธที่มากเกินไป

4. ช่วยให้ผู้รับการฝึกสามารถพัฒนาการแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกโดยใช้วิธีการฝึกปฏิบัติแบบต่างๆ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกนั้นต้องใช้องค์ประกอบหลายๆ ด้านในการพัฒนาบุคคลให้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ถูกต้องและเหมาะสมทั้งด้านภาษา กาย ภาษาด้อยคำ เช่น การประสานสายตากับผู้ฟัง การใช้คำพูดในการปฏิเสธหรือพูดให้ถูกต้องตามกาลเทศะ รวมทั้งการแสดงสีหน้าท่าทางให้สอดคล้องกับความรู้สึกที่แท้จริง ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้สามารถฝึกให้บุคคลปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกดียิ่งขึ้น

1.4.3 เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

โฟดอร์ (Fodor, 1980, p.504) ได้กล่าวถึงเทคนิคต่างๆ ที่นำมาใช้ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ดังนี้

1. การให้คำแนะนำ (Coaching) ผู้นำหรือผู้ฝึกจะการคำแนะนำแก่ผู้รับการฝึกเพื่อส่งเสริมหรือให้เกิดความเข้าใจในการฝึกทักษะความกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางให้ผู้รับการฝึกปฏิบัติเพื่อปรับปรุงพฤติกรรมกล้าแสดงออก
2. การแสดงตัวแบบ (Modeling) ผู้นำการฝึกจะสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ผู้รับการฝึกอื่นๆ สาธิตหรือแสดงแบบอย่างให้ดู นอกจากนี้อาจสังเกตจากเทปบันทึกภาพเพื่อให้ผู้รับการฝึกเกิดการเลียนรู้และเลียนแบบพฤติกรรมที่เหมาะสม
3. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาแล้วให้ผู้รับการฝึกซึ่งมีการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมนั้นถึงสภาพการณ์นั้นๆ แล้วแสดงเป็นตัวเอง
4. การฝึกซ้อมพฤติกรรม (Behavioral Rehearsal) การให้ผู้รับการฝึกได้ซ้อมบทบาทพฤติกรรมที่ตนเองมีความต้องการที่จะแสดงออกต่อบุคคลอื่น ก่อนที่จะไปแสดงพฤติกรรมนั้นจริงๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจมากขึ้น
5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ผู้นำและผู้รับการฝึกจะเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ที่ได้ฝึกปฏิบัติ หลังจากที่ได้ฝึกในแต่ละทักษะแล้ว
6. การให้แรงเสริม (Reinforcement) การที่ผู้นำหรือผู้รับการฝึกซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มให้คำชมเชย ให้กำลังใจ และให้ความสนับสนุนในพฤติกรรมที่เหมาะสมของผู้ที่ฝึกปฏิบัติ
7. การทำการบ้าน (Assigning Homework) เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการฝึกมีประสบการณ์มากขึ้นจึงต้องให้ผู้รับการฝึกไปฝึกต่อที่บ้าน

มอริส (Moris, 1975, p. 252, อ้างใน วนิดา สายฟ้า, 2551, น. 35) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่ใช้ในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. การสวมบทบาท คือ การให้ได้ฝึกซ้อมการแสดงออกที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์
2. การแสดงแบบ หรือการกลับบทที่ใช้เมื่อจะเป็นแม่แบบในการตอบสนองที่เห็นว่าเหมาะสม และสามารถปฏิบัติได้ในสถานการณ์ที่ฝึก
3. การให้รางวัลและชี้แนะ เป็นการให้คำชมเชยซึ่งจะเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มความถี่และความเข้มของพฤติกรรมที่ต้องแก้ไข และการให้ข้อเสนอแนะต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมา โดยให้เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

แลงก์ และจาคุโบสกี (Lange and Jakubowski, 1976 อ้างถึงใน พรพิมล ช่วงชัย, 2546, น. 18) ได้กล่าวถึงเทคนิคในการฝึกซ้อมพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ ดังนี้

1. การแสดงตัวแบบ (Modeling) ผู้รับการฝึกใช้วิธีสังเกตและการเรียนรู้จากผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึกคนอื่นๆ ฟังจากเทปบันทึกเสียง หรือดูภาพเกี่ยวกับพฤติกรรมแสดงออกจากเทปบันทึกภาพ
2. การแสดงตัวแบบภายใน (Covert Modeling) ผู้รับการฝึกจินตนาการถึงบุคคลบางคนทีแสดงพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่ตนเองรู้จัก
3. การฝึกซ้อมบท (Rehearsal) การที่ผู้รับการฝึกแสดงการตอบสนองอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาของตน โดยมีผู้นำการฝึกหรือผู้รับการฝึกคนอื่นๆ แสดงบทบาทสมมติเป็นบุคคลอื่นที่อยู่ในสถานการณ์นั้น เพื่อตอบสนองต่อผู้รับการฝึกพฤติกรรมแสดงออกที่เหมาะสมได้
4. การฝึกซ้อมบทบาทภายใน (Covert Rehearsal) ผู้รับการฝึกจินตนาการว่าตนเองได้แสดงพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาซึ่งอาจจะได้รับการสาธิตตัวแบบมาก่อนโดยผู้นำการฝึก
5. การกลับบทบาทสมมติ (Role Rehearsal) ผู้รับการฝึกได้รับบทบาทเป็นผู้ได้รับการตอบสนองที่เป็นพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้รับการฝึกเกิดการตระหนักรู้ด้วยศักยภาพของตนเอง ทั้งนี้ผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึกคนอื่นๆ จะแสดงบทบาทเป็นผู้รับการฝึก และแสดงรูปแบบของพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสม
6. การเสริมแรง (Reinforcement) การที่ผู้นำการฝึกและผู้รับการฝึกคนอื่นๆ แสดงการตอบสนองเป็นรางวัลต่อผู้รับการฝึกคนอื่นๆ เพื่อจะได้แสดงพฤติกรรมแสดงออกอย่างเหมาะสมออกมา

7. การสอน (Coaching) การที่ผู้นำการฝึกบรรยายถึงสิ่งที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสมและชัดเจน

นอกจากนี้ ประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต (2548, น. 20) ได้กล่าวถึงวิธีการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกไว้ที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่

1. การชักซ้อมพฤติกรรม เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุดในการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การชักซ้อมจะมีการจำลองสภาพการณ์จริงและให้เด็กชักซ้อมทั้งลักษณะท่าทางที่แสดงออกและคำพูด โดยจะให้ฝึกไปเรื่อยๆจนกว่าจะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม

2. การแสดงบทบาทสมมติ จะมีลักษณะคล้ายกับการชักซ้อมพฤติกรรม คือมีการกำหนดสถานการณ์ขึ้น และให้แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

3. การให้ข้อมูลป้อนกลับ มักใช้ควบคู่กับการชักซ้อมพฤติกรรม และการแสดงบทบาทสมมติ การให้ข้อมูลป้อนกลับ มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

3.1 ให้ข้อมูลกลับทางบวก ควรกล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงออกในทางที่ดี

3.2 ให้ใช้การเสนอแนะแทนการวิจารณ์

3.3 การให้ข้อมูลป้อนกลับควรเจาะจงที่พฤติกรรมให้ชัดเจน

3.4 การใช้ตัวแบบอาจทำได้ 2 ลักษณะ คือ การใช้ตัวแบบจริงมาแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออก หรือการใช้แบบสัญลักษณ์ การใช้ตัวแบบนี้จำเป็นว่าเป็นประโยชน์มากซึ่งจำทำให้เห็นพฤติกรรมที่เป็นจริง จึงควรใช้ควบคู่กับการชักซ้อมพฤติกรรม และการให้ข้อมูลป้อนกลับจะทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคคลที่ไม่มีความกล้าแสดงออกให้เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่ดีขึ้นได้นั้นต้องใช้เทคนิควิธีการต่างๆทั้งการแสดงบทบาทสมมติ การฝึกซ้อม การให้คำแนะนำ ตลอดจนการเสริมแรง เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกล้าแสดงออกของบุคคลให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก

1.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

ทฤษฎีพฤติกรรมกล้าแสดงออก (Assertion Theory) ของคอลเลย์ (Kelley) ได้กล่าวว่า ทฤษฎีกล้าแสดงออกเป็นทฤษฎีการตอบสนองทางพฤติกรรมศาสตร์แบบหนึ่งที่น่าสนใจมาก โดยจัดโปรแกรมการฝึกอบรมให้แก่ผู้ที่มีความประสงค์จะปรับพฤติกรรมของเขา เรียกว่า ทฤษฎีป้องกันสิทธิ คือ เป็นการแสดงสิทธิที่พึงมีได้ของตนเอง โดยไม่เป็นการล่วงละเมิดหรือก้าวก่ายสิทธิของผู้อื่น และการแสดงออกที่เหมาะสมในสถานการณ์ทางสังคมหลายๆด้านเป็นการสอน

ให้บุคคลมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมด้วย ซึ่งนอกจากพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมแล้ว บุคคลอาจตอบสนองสถานการณ์ต่างๆ ได้อีก 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และพฤติกรรมก้าวร้าว 9 ทฤษฎีค่านิยม ของ โรคิช ได้กล่าวว่า “พฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นความเชื่อทั้งหลายที่มีร่วมกันเกี่ยวกับสิ่งที่ควรทำหรือห้ามทำ ด้านวิธีปฏิบัติทั้งหลายที่เป็นอุดมคติและจุดหมายปลายทางในการมีชีวิตอยู่โดยที่มนุษย์ใช้ความเชื่อ และการปฏิบัติตามความเชื่อในทิศทางที่สอดคล้องกับแรงจูงใจในการดำรงอยู่และพบความนับถือตนเองมากขึ้น”

ฮอลแลนด์เวอร์ธ และวอลล์ (Hollandsworth and Wall, 1977 อ้างถึงใน ยูพิน กงกรรม, 2532, น. 37-38) มีความเชื่อว่า เพศหญิงจะมีความกล้าแสดงออกน้อยกว่าเพศชาย จึงได้ศึกษาพฤติกรรมกล้าแสดงออก โดยศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 702 คน เป็นชาย 294 คน และหญิง 408 คน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาชายจะมีความกล้าแสดงออกที่แตกต่างจากนักศึกษาหญิงในเรื่องเกี่ยวกับนายจ้าง บิดามารดา และความพร้อมในการเริ่มมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับเพศตรงข้าม ส่วนนักศึกษาหญิงจะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกมากกว่านักศึกษาชายในเรื่อง การแสดงความรักใคร่ ชมเชยและการแสดงความโกรธ

เทท (Tait, 1977 อ้างถึงใน วรรณู ปิ่นฉ่ำ, 2558, น. 20) ได้ทดลองฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกกับสตรีวัยรุ่นโดยจำแนกมิติของบุคลิกภาพเป็นสามด้าน คือ การยอมรับตนเอง บทบาททางเพศ และความคาดหวังจากสังคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 18 คน กลุ่มควบคุม 18 คน ผลการศึกษาพบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มทักษะทางสังคม ด้านการแสดงออก บทบาททางเพศ และการยอมรับตนเอง

ลี ฮอลล์เบอร์ค และแฮซซาร์ด (Lee Hallberg; & Hassard, 1979, pp. 459-461) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 36 คน เป็นชาย 30 คน เป็นหญิง 6 คน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยเพื่อนเป็นผู้คัดเลือก กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ของรัฐบาลในลอนดอน ออนแทรีโอ และแคนาดา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มที่ฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก 2. กลุ่มควบคุม 3. กลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกใดๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกจะมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

ฮาว์ซี (Howze, 1990, p. 116) ได้ศึกษาการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกของวัยรุ่น พบว่า การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกสามารถพัฒนาพฤติกรรมการสัมภาษณ์เข้าทำงานทั้งภาษาท่าทาง และภาษากายของวัยรุ่นที่มีความบกพร่องทางสายตาได้

1.5.2 งานวิจัยในประเทศ

จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล (2532, น. 57) ได้ศึกษาผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน จากการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงขึ้น

อารีย์ ลีลา (2535, น. 61) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน จากการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกมีการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้น

จุไรทอง ทองจุไร (2542 อ้างถึงในวรรณยุกต์ ปิ่นฉ่ำ, 2558, น. 21) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเวียงป่าเป้าวิทยาคม จังหวัดเชียงราย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 12 คน และใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกด้านการพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็นจำนวน 10 กิจกรรม ทำการฝึกเป็นเวลา 5 สัปดาห์ จากการศึกษาพบว่า ภายหลังเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนมีคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกด้านการพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็นเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

วินิจ ชัยหาญ (2544) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดความวิตกกังวลในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดาราคาม กรุงเทพมหานคร ที่มีความวิตกกังวลในการอ่านจากจำนวน 15 คน จากการศึกษาพบว่า ความวิตกกังวลในการอ่านของนักเรียนลดลงภายหลังได้รับการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม

วนิดา สายฟ้า (2551, น. 60) ได้ศึกษาผลของการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษาที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก จำนวน 16 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์ 8 คน และกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์ 8 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น

วรรณยุกต์ ปิ่นฉ่ำ (2558, น. 63) ได้ศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมการละคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน เข้าร่วมโปรแกรมการฝึกการพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกโดยกิจกรรมการละคร ผลการศึกษาพบว่า หลังการฝึกกิจกรรมการละครนักเรียนมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มมากขึ้น

จากการศึกษาวรรณกรรมต่างประเทศและในประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การฝึกปฏิบัติกรรมกล้าแสดงออกนั้น เป็นวิธีการที่สามารถช่วยเหลือบุคคลที่มีความกล้าแสดงออกต่ำได้พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่กล้าคิด กล้าทำ ช่วยลดความวิตกกังวล ความกดดัน ตลอดจนความเครียดในการแสดงความคิด หรือการกระทำต่อหน้าสาธารณชนได้อย่างมั่นใจ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียนในวิชานาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมแนะแนว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร

2. วรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชานาฏศิลป์

2.1 ความหมายของนาฏศิลป์

อาภรณ์และจาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ (2525, น. 66) ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ว่า การร้องรำทำเพลง การให้ความบันเทิงใจ อันร่วมด้วยความโน้มเอียงของอารมณ์และความรู้สึกโดยอาศัยการละครเป็นหลัก หากแต่ศิลปะประเภทนี้จำเป็นต้องอาศัยดนตรีและการขับร้องเข้าร่วมด้วย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดคุณค่าในศิลปะยิ่งขึ้น

อัมรา กล้าเจริญ (2526, น. 1) ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ว่า เป็นการพ้อนรำที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นจากธรรมชาติด้วยความประณีตอันลึกซึ้ง เพียบพร้อมไปด้วยความวิจิตรบรรจง อันละเอียดอ่อน นอกจากหมายถึงการพ้อน ระบำ รำ เต้น แล้วยังหมายถึง การร้องเพลงและการบรรเลงอีกด้วย

ฉันทนา อุดมสิน (2531, น. 1) ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ว่า ความซ้ำซ้อนในการละคร พ้อนรำ

บึงอร อนุเมธางกุล (2542, น. 129-140) นาฏศิลป์ไทย มีลักษณะที่อ่อนช้อย งดงามถึงท่ารำ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงศิลปวัฒนธรรมไทยของชาติได้ ปัจจุบันเยาวชนได้ส่วนมากคิดว่านาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงที่เชื่องช้า โบราณ ไม่ทันสมัยเหมือนกับศิลปวัฒนธรรมชาติตะวันตกที่มักแสดงท่าทาง การขับร้องที่รวดเร็ว สนุกสนาน ซึ่งเป็นความไม่เข้าใจต่อศิลปวัฒนธรรมของไทย โดยแท้จริงแล้วนาฏศิลป์ไทย ประกอบด้วยศิลปะหลายประเภท มีทั้งที่อ่อนช้อย เชื่องช้าและรวดเร็ว สนุกสนาน ซึ่งในแต่ละภูมิภาคของไทย ได้มีการแสดงพื้นเมืองที่มีความแตกต่างกันออกไป ขณะเดียวกันปัจจุบันมีการนำการแสดงชุดสั้นๆ หลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้ชมได้รับความบันเทิงที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า นาฏศิลป์ไทยเป็นการฟ้อนรำที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ขึ้นจากท่าทางธรรมชาติโดยมีลักษณะท่าทางที่อ่อนช้อย งดงาม ผสมผสานกับท่วงทำนอง การบรรเลงดนตรี โดยแสดงท่าทางไปตามท่วงทำนอง และจังหวะซ้ำ เร็วของดนตรีที่บรรเลง ซึ่งนาฏศิลป์ไทยนี้เป็นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

2.2 ความสำคัญของการเรียนนาฏศิลป์

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 167) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประกอบด้วย 3 สาระ ได้แก่ ดนตรี ทัศนศิลป์ และนาฏศิลป์ เป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือ ประกอบอาชีพได้

เรณู โกสินานนท์ (2535 อ้างใน ฤทัย บุญมาเรือง 2553, น. 22) นาฏศิลป์ไทยเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ปู่ ย่า ตา ยาย ได้ถ่ายทอดไว้ให้สมควรที่เยาวชนทั้งหลายควรสนใจรับสืบทอดและรักษาไว้เป็นศรีสง่าของชาติไทยสืบไป ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้ศึกษา ดังนี้

1. เพื่อให้มีโอกาสได้แสดงออกหากมีความถนัดพอ
2. เป็นสันตนาการที่ดี แม้จะไม่แสดงเอง แต่ถ้าทราบหลักไว้บ้างก็จะทำให้การชมการแสดง นาฏศิลป์ เช่นละคร ฟ้อน รำ ฯลฯ สนุกยิ่งขึ้นมีความเข้าใจดีขึ้นวิพากษ์วิจารณ์ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นการร่วมมือในการรักษาการร่ายรำของไทย ให้เป็นสมบัติอันมีค่าประจำชาติให้คงอยู่สืบไป
4. เพื่อเป็นการปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยทางศิลปะแก่ผู้เรียน
5. ให้ความคิดอ่าน หรือสติปัญญาจากการชม หรือแสดงละคร ละครเวที เพราะละครย่อมมีสถานการณ์หรือปรัชญาแทรกอยู่ ช่วยในเรื่องการศึกษา มนุษย์และสังคม เพราะผู้แต่งบทละครนั้นย่อมจะแทรกอะไรบางอย่างไว้ในละครของคนเสมอ
6. ช่วยในการสร้างความถนัดของผู้เรียน หากมีความถนัดจริงใจรักการแสดง อาจถือเป็นอาชีพได้
7. ได้ฝึกหัดการประสานงานในด้านต่างๆ ทำให้ได้ทำงานร่วมกับสังคมหมู่มาก
8. ช่วยในการสร้างบุคลิกภาพให้เคลื่อนไหว ไม่ขัดตาทำทางสง่างาม ไม่ขวยเขินเหนียมอายเมื่ออยู่ต่อหน้าคนมาก ๆ เป็นการฝึกให้กล้าแสดงออกด้วย ความมั่นใจ

9. การพ้อนรำเป็นการออกกำลังกาย ที่ได้บริหารทุกส่วนของร่างกายอย่างหนึ่ง เป็นวิธีลดน้ำหนักและทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง

จาตุรงค์ มนตรีศาสตร์ (2517, น. 67) นาฏศิลป์เป็นที่รวมของศิลปะ และแสดงความเป็นอารยะของชาติ สมควรอย่างยิ่งที่ทุกคนในชาติจะต้องช่วยกันรักษามรดกล้ำค่านี้ไว้

สุคใจ ทศพร (2516, น. 18) ดนตรีและนาฏศิลป์เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญอีกแบบหนึ่งซึ่งช่วยให้ทราบประวัติความเป็นมาของมนุษย์ในอดีต แสดงถึงความเป็นอารยธรรม ความก้าวหน้าทางศิลปวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการของคนในชาตินั้นๆ และเป็นเสมือนหนึ่งภาษาสากลที่สื่อความหมาย ความเข้าใจ ความรู้สึกนึกคิด จินตนาการอันกว้างไกล สามารถสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันของมนุษย์ทั่วโลก

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า นาฏศิลป์ไทยเป็นศิลปะที่ผูกพันกับคนไทยมาช้านานจนได้กลายเป็นอารยธรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์ไว้ ดังนั้นนักเรียนทุกคนจึงจำเป็นต้องศึกษาวิชานาฏศิลป์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในวิชานาฏศิลป์ และนำไปพัฒนาทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ หรือประกอบอาชีพได้

2.3 ประโยชน์ของการเรียนวิชานาฏศิลป์

อรวรรณ บรรจงศิลป์ และอาภรณ์ มนตรีศาสตร์ (2527, น. 460-461) ได้กล่าวว่านาฏศิลป์นอกจากมีคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรม และแสดงถึงความเป็นชาติที่มีอารยธรรมที่เจริญรุ่งเรืองแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่ได้ศึกษาเรียนรู้มากมาย เพราะเป็นกิจกรรมที่สามารถเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเอง รู้จักระเบียบในการแสดงออกร่วมกับผู้อื่น มีสมาธิ มีความอดทนในการฝึกซ้อม มีความรับผิดชอบต่อผลงาน และการแสดงเสริมสร้างความรู้ ความสามารถในการวิจารณ์และตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ช่วยให้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ ที่สำคัญคือช่วยให้นักเรียนรู้คุณค่าของนาฏศิลป์ คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และเข้าใจศิลปะของชาติอื่นๆ

วิมลศรี อุปรมัย (2526 อ้างถึงใน ขนิษฐา ไพโรจน์ 2543, น. 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ในเชิงการศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. ได้ประโยชน์ต่อตนเอง คือ พัฒนาค้นทั้งทางด้านคุณค่าทางจิตใจและทัศนคติ
2. ประโยชน์ทั่วไป คือ ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ มีผู้รับช่วงในการถ่ายทอดงานศิลป์
3. ประโยชน์ระดับชาติ คือ แสดงออกถึงศิลปะที่เกี่ยวข้องกับภาษา ม่านาง และดนตรี แสดงออกถึงวัฒนธรรมประจำชาติได้ชัดเจน

นอกจากนี้ สุมิตร เทพวงษ์ (2541, น. 3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเรียนนาฏศิลป์ไว้ดังนี้

1. ทำให้เป็นคนร่าเริง แจ่มใส
2. มีความสามัคคีในหมู่คณะ
3. สามารถยึดเป็นอาชีพได้
4. ทำให้รู้จักดนตรี และเพลงต่างๆ
5. ทำให้เกิดความจำและปฏิภาณที่ดี
6. ช่วยให้เป็นคนที่มีท่าทางเคลื่อนไหวสง่างาม
7. ช่วยในการออกกำลังกายได้เป็นอย่างดี
8. ได้รับความรู้ทางนาฏศิลป์จนเกิดความชำนาญ สามารถปฏิบัติได้เสมือนชื่อเสียง

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า วิชานาฏศิลป์นั้นมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมากมายหลายทาง ทั้งทางด้านการศึกษา ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจถึงศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ ยิ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ช่วยให้เป็นบุคคลที่มีสมาธิ ฝึกความจำ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีสุนทรียะในจิตใจ นอกจากนี้ยังช่วยให้รู้จักการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.4 งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับวิชานาฏศิลป์

เขาวลัษณ์ ศรีนวล (2542, น. 58) ได้ศึกษาเรื่องความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 คน ทำกิจกรรมนาฏศิลป์จำนวน 4 กิจกรรม ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีความสนใจในระดับมากทุกกิจกรรม

ชนิษฐา ไพโรจน์ (2543, น. 72) ได้ศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 226 คน ใช้แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ทั้ง 3 ด้าน ผลการศึกษาพบว่าทั้งด้านเนื้อหา ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการเรียนอยู่ในระดับดี

สายละออ จำปา (2543, น. 72) ได้ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 493 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความต้องการเรียนวิชาดนตรีนาฏศิลป์ ได้แก่ ดนตรีไทย ดนตรีพื้นเมือง และนาฏศิลป์ในระดับมาก

ฤทัย บุญมาเรือง (2553, น. 43) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเกตการาม

จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง 30 คน ทำกิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออกในวิชา ศึกษาศาสตร์ จำนวน 10 กิจกรรม ผลการศึกษา พบว่าภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว นักเรียน มีความกล้าแสดงออกด้านการพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็น เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วม กิจกรรมแนะแนว

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า วิชาศึกษาศาสตร์เป็นวิชาที่ช่วยให้นักเรียน ได้ฝึกความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ได้ลงมือปฏิบัติ และส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสุนทรียะทางด้านจิตใจ ช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถพัฒนาได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชาศึกษาศาสตร์ของนักเรียน อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการเรียน วิชาศึกษาศาสตร์ ตลอดจนการใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

3.1 ความหมายของชุดกิจกรรมแนะแนว

คอร์ทแมน อาชบายและเดอกรอฟฟ์ (Kottman, Ashby&De Groaf, 2001 อ้างใน สุพัฒนา ร่วมโพธิ์รี, 2546, น. 47) ได้ให้ความหมายกิจกรรมแนะแนว (Guidance Activities) เป็น มวลประสบการณ์ทุกรูปแบบที่จัดให้หรือสนับสนุนให้ผู้รับบริการแนะแนวแต่ละคน แต่ละกลุ่มได้ ปฏิบัติหรือ ได้มีส่วนร่วมเพื่อให้ผู้รับบริการบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาสร้างเสริมป้องกันปัญหา และแก้ปัญหาทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม

คันทิงกิสและเดอโบลท์ (Cunninghis&DeBolt อ้างถึงในกรมสิทธิ อุทธารนิช, 2556, น.20) กิจกรรมแนะแนวประกอบด้วยกิจกรรมลักษณะต่างๆที่จัดให้แก่ผู้รับบริการหรือ ส่งเสริมให้ผู้รับบริการ หรือเป็นกิจกรรมที่ผู้แนะแนวผนวกผสมผสานในการเรียนรู้อื่นๆ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2545, น. 80) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวหรือ ชุดกิจกรรมแนะแนวมาจากภาษาอังกฤษว่า “Instructional Package of Guidance Activities” เป็น เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยใช้สื่อประสม เช่น รูปภาพ วิดีทัศน์ แถบบันทึกเสียง เอกสารที่บันทึก รายละเอียดของกิจกรรมต่างๆทั้งเกม กรณีตัวอย่าง บทบาทสมมติ แบบฝึกหัดก่อนเรียนและหลัง เรียน โดยจัดไว้เป็นชุด หรือกล่อง หรือซอง และภายในกล่องหรือซอง จะบรรจุคู่มือครู คู่มือ นักเรียนและสื่อประกอบการจัดกิจกรรมแต่ละเรื่อง

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545, น. 48) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวในคาบ เรียนมีลักษณะเช่นเดียวกับชุดการสอนในรายวิชาอื่นๆ ชุดกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วยคู่มือครู

แบบฝึกปฏิบัติ สำหรับนักเรียน สื่อและแบบทดสอบหรือประเมิน รวมไปถึงกล่องหรือช่องไว้เป็นเรื่องหรือเป็นชุด

เป็รื่อง กุมุท (2541, น. 19) กล่าวว่า ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้น โดยการใช้สื่อการสอนประสมที่สอดคล้องกับวิชาแนะแนว ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เรียน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายอันจะทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สุริย์พันธุ์ ยูรี (2551, อ้างถึงใน นันทิธีรา หนูขาว, 2556, น. 27) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวกิจกรรมแนะแนว คือการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนในลักษณะของกระบวนการและการให้บริการซึ่งครอบคลุมด้านการศึกษา การงานอาชีพ ส่วนตัวและสังคม ดังนั้นการจัดกิจกรรมแนะแนวจะต้องใช้เทคนิค วิธีการ สื่อและเครื่องมือที่หลากหลายตามความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และผู้อื่น มีแนวทางในการพัฒนาตนเอง สามารถเลือกและตัดสินใจวางแผนชีวิตได้อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

นิตยา อุทธร (2552, น. 7) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ให้นักเรียนสามารถที่จะช่วยตนเองได้ ช่วยให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจผู้อื่นในสังคม สามารถปรับตัวที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ พัฒนาตนเอง สามารถแก้ปัญหา และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง สามารถดำรงชีวิตให้เข้ากับสถานการณ์ ให้เข้ากับสังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีความสุข

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนว คือ มวลประสบการณ์ในรูปแบบต่างๆที่สร้างขึ้น เพื่อช่วยเหลือ พัฒนา และแก้ไขปัญหาให้กับผู้รับบริการทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม เพื่อให้ผู้รับบริการเป็นบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในตนเอง สามารถคิดและตัดสินใจวางแผนชีวิตของตนเอง ตลอดจนสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

3.2 วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2546) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนว ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น

2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักการแสวงหาความรู้จากข้อมูล ข่าวสาร แหล่งเรียนรู้ ทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว สังคม เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเลือกแนวทางการศึกษา อาชีพ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง

3. เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ในงานอาชีพและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพที่สุจริต

5. เพื่อให้ผู้เรียนมีค่านิยมที่ดีงามในการดำเนินชีวิต เสริมสร้างวินัย คุณธรรมและจริยธรรมแก่ผู้เรียน

6. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดกิจกรรมแนะแนว ต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่สมรรถนะที่สำคัญ 5 ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ นำไปบูรณาการในจัดกิจกรรมตามลักษณะของกิจกรรม อีกทั้งส่งเสริม พัฒนาผู้เรียน ให้มีทักษะชีวิต โดยมุ่งการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ ความสนใจ ธรรมชาติของผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา ให้ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา อาชีพ รวมทั้งชีวิต และสังคม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนมีอิสระในการคิด และตัดสินใจ ด้วยตนเอง เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยการปฏิบัติ จนกระทั่งเกิดทักษะชีวิต และการเรียนรู้ตลอดจน ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยมีครูแนะแนวเป็นพี่เลี้ยง และประสานงาน การจัดกิจกรรมแนะแนวมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถวางแผนการเรียนรู้ อาชีพ รวมทั้งการดำเนินชีวิต และสังคม

3. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ประเด็นที่ อุปรมัย (2558, น. 16) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวด้านการพัฒนาการศึกษาว่า มีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับบริการมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้สูงสุดเต็มศักยภาพของตน

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจถึงความสามารถ ความถนัดของตน รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกหรือตัดสินใจวางแผนชีวิตในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพของตนเองได้อย่าง

เหมาะสม อีกทั้งยังสามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ในการปรับตัว ใช้ชีวิตในการเรียนหรืออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3.3 ลักษณะของชุดกิจกรรมแนะแนว

กรมวิชาการ (2546, น. 25) ได้กำหนดลักษณะกิจกรรมแนะแนวว่าเป็นกิจกรรมที่มีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ค้นพบความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการศึกษา การงานอาชีพ ชีวิตและสังคม เพื่อใช้ในการวางแผนการเรียน การศึกษาต่อ อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง
3. เสริมสร้างทักษะต่างๆ ให้ผู้เรียนพัฒนาบุคลิกภาพและปรับตัวกับสิ่งแวดล้อม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข
4. เสริมสร้างค่านิยมที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม
5. เพิ่มพูนประสบการณ์เพื่อเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในวิชาการต่างๆ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเอง
6. จัดกลุ่มผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมหรือครูเป็นผู้ริเริ่มเป็นที่ปรึกษาโดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนเพื่อทำกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ และแก้ปัญหาผู้เรียนได้
7. จัดกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
8. เป็นกิจกรรมที่ไม่เน้นเนื้อหาวิชาการ แต่เน้นการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และบูรณาการให้สอดคล้องกับชีวิตจริง
9. วัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม โดยมรการประเมินผลจากเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การผ่านจุดประสงค์ของกิจกรรมที่แสดงถึงการพัฒนาของผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการผ่านช่วงชั้น
10. สรุปการประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและนำเสนอผู้เกี่ยวข้อง

ประคินันท์ อุปรมัย (2558, น. 17) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดกิจกรรมแนะแนว ด้านการศึกษาว่าควรมีข้อพิจารณาที่สำคัญ ดังนี้

1. การตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษาหรือการเรียนรู้ เช่น ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของหลักสูตรการเรียน การสร้างแรงจูงใจใฝ่เรียนรู้ การพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียน

2. ทักษะสำคัญทางการเรียน เช่น ทักษะการคิด อ่าน เขียน สร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ การพัฒนาประสิทธิภาพทางการเรียน

3. ปัจจัยสำคัญในการบรรลุความสำเร็จทางการศึกษา เช่น ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี การกำหนดเป้าหมายและวางแผนชีวิตด้านการศึกษา

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า ลักษณะของชุดกิจกรรมแนะแนวนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง ค้นหาความสามารถ ความถนัดของตนเองได้ จนสามารถตัดสินใจวางแผนเลือกอาชีพและอนาคตของตนเองได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะชีวิต สามารถแก้ไขปัญหาโดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3.4 เทคนิคต่างๆที่ใช้ในชุดกิจกรรมแนะแนว

3.4.1 ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมแนะแนว

สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545 อ้างถึงใน ชนัญชิตา นามมา, 2558, น. 33) กล่าวว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนควรประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินการ ขั้นสรุป และขั้นประเมินผลกิจกรรม เพื่อมุ่งหวังให้ผู้รับบริการนำผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory learning) ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential learning) และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม (Group process learning) ซึ่งนักการศึกษาส่วนใหญ่ยอมรับว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมจะเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัตินำไปสู่การปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรม ซึ่งผู้ให้บริการต้องกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้เป็น “ผู้ร่วมทำกิจกรรม” ไม่ใช่ “ผู้สังเกตการณ์” และต้องจัดกิจกรรมให้ผู้รับบริการมีอารมณ์ร่วมสนุกสนานมีชีวิตชีวา โดยอาจใช้ เกม เพลง นิทาน ข่าวกรณีศึกษา ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีแนวทางดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ผู้รับบริการอาจเล่นเกม บทบาทสมมติ ทำงาน ทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง อ่านกรณีศึกษา ค้นคว้า เล่าอดีต เล่าเรื่อง แบ่งปันประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสาระสำคัญ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือจุดมุ่งหมายของกิจกรรม

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ผู้รับบริการแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก วิเคราะห์ พิจารณาหาเหตุผลจากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่า เกิดอะไรขึ้นจากขั้นที่ 1 หรือเขาตีความสิ่งนั้นว่าอย่างไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ผู้รับบริการสร้างองค์ความรู้ หรือสรุปสาระการเรียนรู้จากการอภิปรายสะท้อนกลับ การรับรู้จากทฤษฎีและแนวคิดเพิ่มเติมต่อไปอีกเพื่อความสมบูรณ์ของสาระการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิต

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) ผู้รับบริการทดลองประยุกต์ใช้สาระการเรียนรู้สู่ชีวิต โดยอาจทดลองแก้ปัญหาสถานการณ์จำลอง สร้างคำขวัญ วางแผนพัฒนาตนเองในการปฏิบัติตามแผน ซึ่งขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 อาจมีความต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันจนแยกไม่ออกหรือบางครั้งมีการสลับขั้นตอน เช่น อาจจัดกิจกรรมนำเสนอสาระการเรียนรู้หรือองค์ความรู้ก่อน จากนั้นเป็นขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แล้วเป็นกิจกรรมสะท้อนกลับการรับรู้ สุดท้ายเป็นกิจกรรมได้ทดลองประสบการณ์และประยุกต์ใช้ ซึ่งขั้นตอนนี้จะอยู่เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมเสมอ และเมื่อถึงขั้นคิดและนำไปปฏิบัติก็อาจกลับเข้าสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เป็นวงจรต่อไปใหม่ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้มั่นคงขึ้น นำไปสู่การปฏิบัติได้ดีขึ้นและเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ต่อเนื่องต่อไปอีก

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2527, น. 125-127) กล่าวว่า บุคคลที่จะมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมต่างๆ ควรได้รับการสนับสนุน หรือช่วยเหลือในเรื่องสำคัญ 3 อย่างต่อเนื่องกันได้แก่

1. ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้ในเรื่องที่ศึกษาอยู่ในแง่ดี มีประโยชน์มากหรือน้อย ความรู้เชิงประเมินค่าจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเกิดเจตคติ ถ้าบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งที่เรียนไม่สมบูรณ์หรืออาจมีความผิดพลาดจะทำให้เกิดความลำเอียงขึ้นได้

2. ความรู้สึกพอใจ (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่แสดงออกในเชิงชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ ในสิ่งที่เผชิญอยู่ ซึ่งเป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ และสอดคล้องกับความรู้สึกประเมินค่าในสิ่งเดียวกัน

3. ความพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) เป็นความสามารถที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในสิ่งที่ตนพอใจ และพร้อมที่จะเพิกเฉย หรือทำลายต่อสิ่งที่ตนไม่ชอบ

ฮอนาย และมัมฟอร์ด (Honey and Mumford cited in Thorpe & Clifford, 2003, p. 16) ได้เสนอวงจรแห่งการเรียนรู้ว่าต้องประกอบด้วย

1. ระยะเวลาประสบการณ์ (Activist)
2. ระยะเวลาสะท้อนความคิด (Reflector)
3. ระยะเวลาสรุปองค์ความรู้ (Theorist)
4. การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ (Prag-matist)

ซึ่งสอดคล้องกับ สุมณฑา พรหมบุญ (2540, น. 16) ที่ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต้องประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นประสบการณ์ตรง (Experiences)
2. ระยะเวลาท้อ/อภิปราย (Reflector/Discussion)
3. ขั้นสรุปองค์ความรู้ (Theorist)
4. ขั้นทดลอง/ประยุกต์ (Experimentation/Application)

ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นประสบการณ์ (Experiences) เป็นขั้นของการให้โอกาสผู้เรียนได้รับรู้ทางกาย ทางอารมณ์ และสภาพแวดล้อมเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนรู้ โดยการสังเกต พิจารณาคูณค่าผ่านสื่อต่างๆทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งร่วมทดลองหรือปฏิบัติการ ซึ่งมีผลต่อความรู้สึกสนใจใฝ่รู้ต่อไป

2. ขั้นอภิปราย/สะท้อน (Discussion/Reflector) การเรียนรู้ในขั้นนี้เป็นการจัดให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้สึก ความคิด วิเคราะห์หรือเสนอผลลัพธ์จากสถานการณ์ต่างๆ ที่ได้รับรู้ในขั้นประสบการณ์ โดยการกำหนดประเด็นต่างๆในการอภิปรายไว้ในขั้นนี้ให้ชัดเจนโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3. ขั้นความคิดรวบยอด (Concept Formation) การเรียนรู้ในขั้นนี้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสรุปผลการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้เรียนรู้ในขั้นต้นระหว่างเหตุและผล หรือระหว่างองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องเป็นองค์ความรู้ หรือเป็นหลักการที่ใช้อธิบายเรื่องราว หรือสถานการณ์อื่นๆในทำนองเดียวกัน

4. ขั้นทดลอง/ฝึกทักษะ (Experimentation) การเรียนรู้ในขั้นนี้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบตนเองจากหลักการหรือองค์ความรู้ที่สรุปมาก่อนหรือทดลองตามหลักการซ้ำ หรือฝึกทักษะเพิ่มความชำนาญ รวมทั้งการประเมินพฤติกรรมตนเองว่าสามารถพัฒนาได้ในระดับต่างๆ

5. ขั้นประยุกต์ใช้และการพัฒนา (Experimentation/Application) เป็นขั้นการสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ประยุกต์องค์ความรู้ ความคิด หรือข้อสรุปนำสู่ชีวิตประจำวัน พัฒนาให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้งประเมินผลความก้าวหน้าของตน รวมทั้งพัฒนาแนวคิดและวิธีการให้มีคุณภาพมากขึ้น

จำเนียร ช่วงโชติ (2527) ได้กล่าวถึงเทคนิคการจัดกิจกรรมแนะแนวไว้ว่า ควรจัดบรรยากาศให้เป็นกันเอง ให้นักเรียนรู้สึกอิสระ สบายใจในการแสดงออก มีการกระตุ้นให้นักเรียนแสดงออกมากที่สุดทั้งในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความกล้าในการพูด ความรู้สึกที่ต้องการระบายออก เปิดโอกาสกระตุ้นและช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้แก้ปัญหาและปฏิบัติงานร่วมกันให้มากที่สุด มีการมอบหมายความรับผิดชอบให้นักเรียนทำงานในกิจกรรมนั้นๆ ตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ ครูไม่ควรสอนโดยการพูดคนเดียวและให้นักเรียนจด ควรมีการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด มีการนำเทคนิคกระบวนการกลุ่ม รวมถึงการนำเกมทางจิตวิทยาเข้ามาประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสนุกสนาน เรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองและผู้อื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการจัดกิจกรรมแนะแนวควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้รับบริการจะได้รับในการจัดกิจกรรมอย่างแท้จริง เน้นให้ผู้รับบริการได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้รับบริการได้พัฒนา และเสริมสร้างตนเองตามวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้รับบริการ

3.4.2 เทคนิคต่างๆที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแนะแนว

ปราณี รามสูต (2533) ได้เสนอเทคนิคในการจัดกิจกรรมแนะแนว ดังต่อไปนี้

1. เทคนิคแบบแบ่งกลุ่มทำงาน เป็นเทคนิคที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทั้งกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย เพื่อช่วยกันคว้าแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งตามความสามารถหรือความสนใจของนักเรียน เป็นการฝึกให้นักเรียนทำงานร่วมกันแบบประชาธิปไตย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกฝนและเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน เป็นเทคนิคที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่กำลังอยู่ในวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อชีวิตมากกว่าวัยอื่นๆ

2. เทคนิคแบบอภิปราย เป็นเทคนิคแบบกลุ่มอีกวิธีหนึ่งที่เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยมีครูเป็นผู้ประสานงานและกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างของนักเรียนเป็นวิธีการฝึกให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และการแสวงหาความรู้ความเข้าใจในทักษะที่เรียนร่วมกัน

3. เทคนิคแบบบทบาทสมมติ เป็นเทคนิคที่กำหนดให้นักเรียนได้แสดงบทบาทเลียนแบบตามที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงที่คุ้นเคยหรืออาจไม่คุ้นเคยมาก่อน เพื่อใช้เป็นสื่อในการช่วยให้เกิดการเรียนรู้ โดยครูจะเป็นผู้สร้างสถานการณ์สมมติและบทบาทให้นักเรียนเข้าสวมบทบาทนั้นแสดงออกตามธรรมชาติ ตามบุคลิกภาพ ประสบการณ์ ความคิด อารมณ์ เจตคติ

และคำนิยามของนักเรียนเองที่เข้าใจหรือคิดว่าควรจะเป็น เพื่อนำการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงบทบาทสมมติมาช่วยให้เพื่อนที่ดูการแสดงได้วิเคราะห์พฤติกรรม ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4. เทคนิคแบบสถานการณ์จำลอง เป็นเทคนิคที่สร้างสถานการณ์โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และให้นักเรียนได้สมมติตนเองลงไปอยู่ในสถานการณ์เพื่อฝึกการคิดแก้ไขปัญหาแบบต่างๆตามความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของตน เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

5. เทคนิคแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นการจัดให้นักเรียนเข้ากลุ่มเพื่อปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยตนเองตามที่ครูจัดไว้ให้ มีการแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆไม่เกิน 10 คน นักเรียนทำการศึกษาในแต่ละศูนย์ซึ่งมีชุดการแนะแนว มีเนื้อหาแตกต่างกัน เมื่อรวมกันทุกศูนย์จะเป็นหน่วยเดียวกัน เวลาที่ใช้ในแต่ละศูนย์จะเท่าๆกัน มีการหมุนเวียนกันเรียนจนครบทุกศูนย์

ทิสนา แคมมณี (2545, น. 139-147) กล่าวถึงกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamics) หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับการรวมตัวกันของกลุ่มเพื่อปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้บรรลุเป้าหมายซึ่งการปฏิบัติงานจะเป็นไปในทิศทางใดนั้นขึ้นอยู่กับพลังผลักดันที่เกิดขึ้นจากองค์ประกอบและปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในกลุ่มและปัญหาต่างๆของกลุ่ม

สอดคล้องกับ สุภาวดี บุญดวงศ์ (2527, น. 130-134) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ (Group Dynamics) หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคน เช่น ธรรมชาติของกลุ่มพฤติกรรมของบุคคลลักษณะการรวมตัวของกลุ่มองค์ประกอบที่สำคัญของกลุ่มกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มแรงผลักดันต่างๆที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มบทบาทของสมาชิกกลุ่มกระบวนการตัดสินใจ การแก้ปัญหาตลอดจนการแปลความหมายของพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่ม โดยการอาศัยประสบการณ์กลุ่มเป็นหลักซึ่งจะช่วยให้ผู้ที่ศึกษาได้เข้าใจเรื่องกลุ่มดีขึ้น นำความรู้เหล่านี้ไปใช้ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของตนอันเป็นประโยชน์ในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์และปรับปรุงการทำงานของกลุ่มคนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ลำดับขั้นของการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นมีส่วนร่วม ระยะนี้ นักเรียนจะเข้ามามีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มและเป็นผู้ลงมือปฏิบัติหรือคิดค้นแสวงหาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองผลการเรียนรู้จะเกิดจากผู้เรียนโดยตรงผู้ที่มีส่วนร่วมมาก ก็จะได้ผลการเรียนรู้มากขึ้นด้วยการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ดังนี้

ทางด้านร่างกาย คือ การเรียนรู้ที่นักเรียนลงมือปฏิบัติหรือทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการค้นคว้าสืบสวนที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งจะต้องอาศัยการแสดงออกทางกาย วาจา ในการสื่อความหมายกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

ทางด้านจิตใจ คือ การที่นักเรียนเกิดความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นนี้จะนำไปสู่การรับรู้แนวคิดและการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีและช่วยให้นักเรียนสามารถจำเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีและช่วยให้นักเรียนสามารถจำเนื้อหาวิชาได้นานอีกด้วย

ทางด้านสติปัญญา หรือสมอง คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการเห็นจริงมีการค้นพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้มีการสร้างแนวความคิดจากสิ่งที่รับรู้จะทำให้การเรียนรู้มีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาความคิดและเหตุผลในการพิจารณาไตร่ตรองในการทำงานการตัดสินใจการวิเคราะห์และสรุปสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ขั้นวิเคราะห์นักเรียนจะร่วมกันวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ค้นพบที่ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้อย่างกว้างขวางสามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่มวิธีการผลของการเรียนรู้ตลอดจนช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองดีขึ้น

3. ขั้นสรุปและประยุกต์ หลักการนักเรียนจะรวบรวมแนวคิดที่ค้นพบและแนวคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นแล้วสรุปเป็นหลักการของตนเองซึ่งจะได้ 2 ลักษณะ

การประยุกต์เพื่อการปรับปรุงบุคลิกภาพหรือการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้นรวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นตลอดจนช่วยกันคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆขึ้น

4. ขั้นประเมินผล นักเรียนจะเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่มจากการอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะและติชมร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆในกลุ่ม

พระมหาธรรมาญญ คุณจินดา (อ้างถึงใน กรรมสิทธิ์ อุทธรณิก, 2556, น. 32) ได้ให้ความหมายของการใช้เกมประกอบการสอนว่า เป็นการนำเอาจุดประสงค์ใดๆของการเรียนรู้ตามหลักสูตรมาประกอบขึ้นเป็นการเล่น ผู้เล่นจะเล่นเกมไปตามกติกาที่กำหนด ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ในเนื้อหาที่มีส่วนร่วมในการเล่นด้วย

ดารา วรณวนิช (2549, น. 173-176) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นจากความเป็นจริงมาให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ผู้เรียนคิดว่าควรจะเป็นผู้สอนจะใช้การแสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมของผู้แสดงมาเป็นพื้นฐานในการให้ความรู้และสร้างความ

เข้าใจแก่ผู้เรียนอันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระของบทเรียนอย่างลึกซึ้งและรู้จักปรับหรือเปลี่ยนพฤติกรรมและแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

ทิสนา แคมมณี (2545, น. 67-71) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาทในสถานการณ์ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงและแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตน และนำเอาการแสดงออกของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบมาเป็นข้อมูลในการอภิปรายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

1. วัตถุประสงค์วิธีสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การเอาใจเขามาใส่ใจเราเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมทั้งของตนเองและผู้อื่นหรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับบทบาทสมมติที่ตนแสดง

2. องค์ประกอบสำคัญของวิธีสอน

2.1 มีสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ

2.2 มีการแสดงบทบาทสมมติ

2.3 มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่

แสดงออก

3. ขั้นตอนสำคัญ

3.1 ผู้สอน/ผู้เรียนนำเสนอสถานการณ์สมมติและบทบาทสมมติ

3.2 ผู้สอน/ผู้เรียนเลือกแสดงบทบาท

3.3 สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์

3.4 ผู้เรียนแสดงบทบาทและสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก

3.5 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด และพฤติกรรมที่

แสดงออก

3.6 ผู้สอนและผู้เรียนสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับจากการแสดงและชมการ

แสดง

4. เทคนิคในการใช้วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

4.1 การเตรียมการสอน ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะให้ชัดเจนและสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติที่จะช่วยสนองวัตถุประสงค์นั้น บทบาทสมมติที่กำหนดขึ้นควรมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง

4.2 การเริ่มบทเรียน ผู้สอนสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้หลายวิธี เช่น โยงประสบการณ์ใกล้ตัวผู้เรียน หรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนได้รับจากการเรียนครั้งก่อนๆ เข้าสู่เรื่องที่จะศึกษา หรืออาจใช้วิธีเล่าเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่เตรียมมาแล้วทั้งทำด้วยปัญหาเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนอยากคิดตามหรืออาจใช้วิธีชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการเข้าร่วมแสดงและช่วยแก้ปัญหา

4.3 การเลือกผู้แสดง ควรเลือกให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการแสดง เช่น เลือกผู้แสดงที่มีลักษณะเหมาะสมกับบทบาทเพื่อช่วยให้การแสดงเป็นไปอย่างราบรื่นตามวัตถุประสงค์ได้อย่างรวดเร็ว หรือเลือกผู้แสดงที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับบทบาทที่กำหนดให้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนคนนั้นได้รับประสบการณ์ใหม่ และเกิดความเข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้แสดง

4.4 การเตรียมผู้สังเกตการณ์หรือผู้ชม ผู้สอนควรเตรียมผู้ชมและทำความเข้าใจกับผู้ชมว่าการแสดงบทบาทสมมตินี้จัดขึ้น มิใช่มุ่งที่ความสนุกเพลิดเพลินเท่านั้นแต่มุ่งที่จะให้เกิดการเรียนรู้เป็นสำคัญ ดังนั้นจึงควรชมด้วยความสังเกต ผู้สอนควรให้คำแนะนำว่าควรสังเกตอะไรและควรบันทึกข้อมูลอย่างไรและผู้สอนอาจจัดทำแบบสังเกตการณ์ให้ผู้ชมใช้ในการสังเกตด้วยก็ได้

4.5 การแสดงบทบาทสมมติ ก่อนการแสดงอาจมีการจัดฉากการแสดงให้ดูสมจริง ฉากการแสดงอาจเป็นฉากง่ายๆ ผู้สอนให้เริ่มการแสดงและสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดไม่ควรขัดจังหวะการแสดง การแสดงไม่ควรยืดเยื้อเกินไปจะทำให้ผู้ชมเบื่อหน่ายแต่ควรให้ข้อมูลของกลุ่มได้อย่างเพียงพอที่จะนำมาวิเคราะห์และอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

4.6 การวิเคราะห์ การอภิปรายผลการแสดง เป็นขั้นที่สำคัญมากเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ เทคนิคที่จำเป็นสำหรับการอภิปราย คือ การสัมภาษณ์ความคิดและความรู้สึกของผู้แสดงและจดบันทึก จากนั้นจึงสัมภาษณ์ผู้ชมหรือผู้สังเกตการณ์ถึงข้อมูลที่สังเกตได้และจดบันทึกบนกระดานเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นประเด็นในการอภิปราย จากนั้นให้ทุกฝ่ายร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและสรุปประเด็นการเรียนรู้

สิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรคำนึงในการอภิปราย คือ การให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติเพื่อใช้บทบาทเป็นเครื่องมือในการดึงความรู้สึกนึกคิด การรับรู้เจตคติหรืออคติต่างๆ ที่ซ่อนอยู่ในส่วนลึกของผู้แสดงออกมาเพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ ดังนั้นการอภิปรายจึงมุ่งเน้นในเรื่องของพฤติกรรมที่แสดงออกและความรู้สึกที่เป็นเหตุให้เกิดการแสดงพฤติกรรมนั้น การซักถามจึงควรมุ่งประเด็นไปว่า ผู้แสดงได้แสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง ทำไมจึงแสดงพฤติกรรมเช่นนั้น และ

พฤติกรรมนั้นก่อให้เกิดผลอะไรตามมา ไม่คสรมุ่งประเด็นไปที่การแสดงว่าดี หรือไม่ดี เพราะนอกจากเป็นการอภิปรายที่ผิดวัตถุประสงค์แล้วยังทำให้ผู้แสดงเสียความรู้สึกได้

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้รับบริการ ได้พัฒนาศักยภาพของตนเองในด้านต่างๆ ทั้งด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว และสังคม ดังนั้นกิจกรรมแนะแนวที่จัดขึ้นควรใช้เทคนิค วิธีการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรม เช่น เทคนิคการใช้กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เทคนิคบทบาทสมมติ เทคนิคการอภิปราย เทคนิคการเล่นเกมส์ เป็นต้น ซึ่งควรจัดให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม และความเหมาะสมของผู้รับบริการ เพื่อพัฒนาผู้รับบริการให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว

3.5.1 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคโคลแมน (McColman, 1975, อ้างถึงใน กรรมสิทธิ์ อุทธารนิช, 2556, น. 39) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดการสอนและกิจกรรมกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนร่วมกับกิจกรรมกลุ่ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษามากกว่านักเรียนที่ใช้ชุดการสอนเพียงอย่างเดียวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนอย่างเดียวยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มากกว่าการใช้กิจกรรมกลุ่ม

แอกเคอร์ (Acker, 1994, อ้างถึงใน เมทินี ทิพสอน, 2558, น. 68) ได้ศึกษาผลของการแนะแนวกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการยอมรับความบกพร่องทางการเรียนรู้ ความภูมิใจในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่เรียนร่วมกับเด็กในชั้นเรียนปกติ อายุ 7-12 ปี จำนวน 28 คน ผลการศึกษาพบว่า ภายหลังจากทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีการพัฒนาการยอมรับความบกพร่องทางการเรียนรู้ความภูมิใจในตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รูเนียน (Runion, 1975) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวกลุ่มที่มีผลต่อทัศนคติและสถานะทางสังคมของนักเรียนในกลุ่มเพื่อน ของนักเรียนเกรด 5 จากรัฐออริโชน่า จำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ใช้กิจกรรมแนะแนวกลุ่มมีคะแนนสถานะทางสังคมสูงกว่ากลุ่มที่ใช้การบรรยาย และกลุ่มควบคุม ส่วนคะแนนทัศนคติไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5.2 งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมแนะแนว สามารถสรุปได้ดังนี้

สายพิน ช่างไม้ (2544, น. 77) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชาวเขาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสลก ที่มีคะแนนความกล้าแสดงออกต่ำ จำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุษบากร ตันทวารธ (2545, น. บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของกูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในโรงเรียนเขลางค์นคร จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประเสริฐ จีบสันเทียะ (2546, น. 68) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโบสถ์อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุพัฒนา ร่วมโพธิ์รี (2546, น. 71) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อน ของนักศึกษาระดับปวช.แผนกพาณิชยการ วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองมีการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อนสูงขึ้นหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และนักศึกษากลุ่มทดลองมีการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฐกร ไหว่องกิจการ (2556, น. 58) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่1 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธน ผลการศึกษพบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนวนักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความรุนแรงสูงกว่าก่อนการทดลองและมีการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความ

รุนแรงสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับระยะติดตามผลมีการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความรุนแรงไม่แตกต่างกัน

กรรมสิทธิ์ อุทธารนิช (2556, น. 60) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ทิพวรรณ หงษ์แก้ว (2556, น.65) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลำปางกัลยาณี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังจากใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

เมทินี ทิพสอน (2558, น. 63) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองของผู้ดูแลเด็กพิการ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว ผู้ดูแลเด็กพิการมีความมั่นใจในตนเองเพิ่มขึ้น ในระยะหลังการทดลองทล และระยะติดตามผลการทดลอง มากกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่สามารถพัฒนา ปรับปรุง และแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ ทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มีพฤติกรรมที่เหมาะสม อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สามารถตัดสินใจวางแผนอนาคตให้แก่ตนเองได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “ผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชา นาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังมี รายละเอียดตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. นิยามปฏิบัติการ
4. รูปแบบการวิจัย
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ
7. การเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่มีค่าเฉลี่ยความกล้าแสดงออกในวิชา นาฏศิลป์ต่ำ 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์
- 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

3. นิยามปฏิบัติการ

3.1 ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ หมายถึง การกล้าแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์ไทยได้โดยไม่วิตกกังวล ประหม่า หรือเจินอาย สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย แสดงทัศนคติที่ดีต่อวิชานาฏศิลป์ได้ด้วยความภาคภูมิใจ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

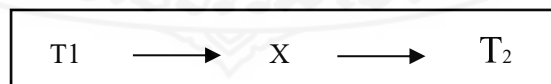
3.1.1 การกล้าแสดงออกด้านการพูดเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์ หมายถึง การแสดงออกซึ่งความสามารถทางภาษาในการแสดงความคิดเห็น ตอบคำถามเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย การอธิบายท่ารำ การอธิบายประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ไทย การแสดงทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์

3.1.2 การกล้าแสดงออกด้านการกระทำในวิชานาฏศิลป์ หมายถึง การแสดงออกโดยการปฏิบัติ ท่ารำในวิชานาฏศิลป์ได้โดยไม่ประหม่า หรือเจินอาย

3.2 ชุดกิจกรรมแนะแนว หมายถึง กิจกรรมที่ใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกของนักเรียนในวิชานาฏศิลป์ เพื่อให้นักเรียนสามารถวิพากษ์ วิจารณ์ความงามของนาฏศิลป์ไทย และปฏิบัติท่ารำได้โดยปราศจากความวิตกกังวล แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกด้านการพูด และชุดกิจกรรมแนะแนวที่ใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกด้านการปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และขั้นการคิดและนำไปปฏิบัติ

4. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Design) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน 30 คน



เมื่อ T1 แทน ทดสอบก่อนการใช้ชุดกิจกรรม

เมื่อ X แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

เมื่อ T2 แทน ทดสอบหลังการใช้ชุดกิจกรรม

ภาพที่ 3.1 รูปแบบการทดลอง

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

5.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ จำนวน 8 กิจกรรม

5.2 แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยยึดลักษณะที่แสดงถึงความกล้าแสดงออกทั้ง 2 ด้าน ดังนี้ 1) ความกล้าแสดงออกด้านการพูดเกี่ยวกับวิชานาฏศิลป์ 2) ความกล้าแสดงออกทางด้านพฤติกรรมในวิชานาฏศิลป์

6. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

เครื่องมือแต่ละประเภทมีวิธีการดำเนินการสร้าง ดังนี้

6.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

6.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำรา และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว

6.1.2 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว ตามโครงสร้างชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม มีการจัดกิจกรรม 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ ปูพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการทำกิจกรรม สร้างบรรยากาศให้เหมาะสม เป็นกันเองในการทำกิจกรรม

2) ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ การแจ้งกติกาในแต่ละกิจกรรม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ได้ปฏิบัติกิจกรรมจริง

3) ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต การสรุปสาระความรู้ที่นักเรียนได้จากการปฏิบัติกิจกรรม

4) ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสอภิปราย แสดงความคิดเห็นเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ผู้ดำเนินการช่วยกระตุ้นผู้เรียนนำทักษะที่ปฏิบัติแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องและเหมาะสม

6.1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม เทคนิคในการจัดกิจกรรม วิธีการดำเนินการเนื้อหา และการประเมินผล จำนวน 8 กิจกรรม มีผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.75-1.00

6.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6.1.5 นำชุดกิจกรรมแนะแนวไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน

6.2 แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

6.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดนิยามปฏิบัติการของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านการพูด
- 2) ด้านพฤติกรรม

6.2.2 กำหนดลักษณะของเครื่องมือ แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ เป็นการประเมินด้านจิตพิสัย โดยพิจารณาลักษณะคุณภาพเครื่องมือซึ่งเน้นคุณภาพความตรงรายชื่ออำนาจจำแนกรายชื่อ ความเที่ยงทั้งฉบับ

6.2.3 นำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน ตรวจสอบในเรื่องความถูกต้องภาษาที่ใช้และความตรงเชิงเนื้อหาแล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขและเลือกข้อที่นำไปใช้ได้โดยพิจารณาจาก ค่าความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยได้ค่า IOC ระหว่าง 0.75-1.00 และได้ค่าสอดคล้องความเที่ยงทั้งฉบับ 0.96 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสม

6.2.4 นำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งให้สมบูรณ์ก่อนการนำไปทดลองใช้

6.2.5 การหาค่าอำนาจจำแนก (Item-total Discrimination) โดยนำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงเชิงประจักษ์จากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item-total correlation) แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $\geq .2$ ขึ้นไป

6.2.5 วิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงของเนื้อหาในแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ หลังจากผ่านการพิจารณาจาก

ผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ไปทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาแล้วนำข้อมูลมา
หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัท (Cronbach) ได้
ค่าความเที่ยงเท่ากับ .80

โครงสร้างแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

1) ลักษณะของแบบวัด เป็นแบบวัดความกล้าแสดงออกในการเรียนวิชา
นาฏศิลป์แบบมาตรประเมินค่า 4 ระดับ (Rating Scale) จริงที่สุด จริง จริงบางครั้ง ไม่จริงเลย จำนวน
30 ข้อ โดยในการคัดเลือกแบบวัดเพื่อนำมาใช้ในการทดสอบความกล้าแสดงออกของนักเรียนใน
การเรียนวิชานาฏศิลป์ตามความสอดคล้องระหว่างแบบวัดกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Item
Object Congruence: IOC) โดยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ 4 ท่าน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการ
พูด และด้านพฤติกรรม นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปล
ความหมายโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์

2) เกณฑ์การให้คะแนน ข้อคำถามแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

- (1) แบบวัดที่มีข้อความด้านบวก 13 ข้อ ได้แก่ข้อ 1, 4, 6, 9, 10, 14, 15, 16, 19, 20, 22, 23, 29
- (2) แบบวัดที่มีข้อความด้านลบ 17 ข้อ ได้แก่ข้อ 2, 3, 5, 7, 8, 11, 12, 13, 17, 18, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 30

ข้อความเป็นบวก เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ตอบ	ไม่จริงเลย ได้	1	คะแนน
ตอบ	จริงบางครั้ง ได้	2	คะแนน
ตอบ	จริง ได้	3	คะแนน
ตอบ	จริงที่สุด ได้	4	คะแนน

ข้อความเป็นลบ เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ตอบ	ไม่จริงเลย ได้	4	คะแนน
ตอบ	จริงบางครั้ง ได้	3	คะแนน
ตอบ	จริง ได้	2	คะแนน
ตอบ	จริงที่สุด ได้	1	คะแนน

ตัวอย่างแบบวัดความกล้าแสดงออก

คำอธิบาย แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์มีจำนวน 30 ข้อ ให้อ่านข้อความทุกข้อและพิจารณาตัวนักเรียนเองว่ามีความรู้สึกหรือมีความคิดเห็นตามข้อความนั้นๆ ในระดับใดแล้ว แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด โดยมีค่าระดับ ดังนี้

ข้อ ที่	พฤติกรรมนักเรียน	จริงที่สุด	จริง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
00	ฉันภูมิใจที่ได้ปฏิบัติทำร่าทางนาฏศิลป์ไทย	✓			

จริงที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นมากที่สุด
 จริง หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นมาก
 จริงบางครั้ง หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นน้อย
 ไม่จริงเลย หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นน้อยที่สุด

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.1 ขั้นเตรียมการ

7.1.1 จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

7.1.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทดลองและเก็บข้อมูลจากนักเรียน

นำเสนอผู้อำนวยการ โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล

7.2 ขั้นดำเนินการ

7.2.1 ดำเนินการเลือกกลุ่มทดลอง

7.2.2 ทำการทดสอบก่อนการทดลองกับนักเรียน โดยใช้แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

7.2.3 ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ด้วยเทคนิควิธีต่างๆ ได้แก่ เกม กลุ่มย่อย จินตนาการ และบทบาทสมมุติจนครบ 8 กิจกรรม ตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรม	สิ่งที่ต้องการพัฒนา	วัตถุประสงค์กิจกรรม
1.	เรากลุ่มกันนะ	- ปฐมนิเทศ - เกม	- ความกล้าแสดงออก ด้านการพูด	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนที่เข้าร่วมได้ ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการทำ กิจกรรมแนะแนว
2.	วงรำ รำวง	- กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออก ด้านการพูด - ความกล้าแสดงออก ด้านพฤติกรรม	เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกการแสดงออก ในการปฏิบัติทำรำประกอบ เพลง รำวงมาตรฐาน
3.	ภาษาท่าพา เพลิน	- เกม	- ความกล้าแสดงออก ด้านพฤติกรรม	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกความกล้า แสดงออกในการทำกิจกรรม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความมั่นใจใน การปฏิบัติทำทางนาฏศิลป์ 3. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างเพื่อนและผู้วิจัย
4.	ความกล้า แสดงออก	- กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออก ด้านการพูด	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกความกล้า แสดงออกในการตอบคำถาม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความมั่นใจใน การพูดหน้าชั้นเรียน 3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถสรุป ความรู้เกี่ยวกับความกล้า แสดงออกได้
5.	Who am I	- บทบาท สมมติ - กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออก ด้านการพูด	1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกความกล้า แสดงออกในการทำกิจกรรม 2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการ ตัดสินใจในเวลาจำกัด 3. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ ความคิดความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรม	สิ่งที่ต้องการพัฒนา	วัตถุประสงค์กิจกรรม
6.	รังสรรค์ปั้นแต่ง	- จินตนาการ	- ความกล้าแสดงออกด้านการพูด - ความกล้าแสดงออกด้านพฤติกรรม	1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำทำทางนาฏศิลป์ 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะความกล้าแสดงออกในการพูด 3. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
7.	ดนตรีนั้นคือชีวิต	- กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออกด้านพฤติกรรม	1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำทำทางนาฏศิลป์ 2. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบทำทางนาฏศิลป์ 3. เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8.	หัวใจที่แข็งแรง	- บัณฑิตนิเทศ - ทำแบบวัดความกล้าแสดงออก	- ความกล้าแสดงออกด้านการพูด	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการกล้าแสดงออกได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถกำหนดพฤติกรรมความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่พึงประสงค์ของตนเองได้

7.2.4 ทำการทดสอบหลังการทดลองกับนักเรียน โดยใช้แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

8.1 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว โดยดูจากคะแนนแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ใช้สถิติ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

8.2 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะ หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และระยะติดตามผล โดยดูจากคะแนนแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ใช้สถิติ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.2 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผล

2. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยข้อมูลโดยแบ่งเป็นตารางที่ 4.1-4.4 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองในภาพรวม

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองด้านการพูด

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบผลคะแนนความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองด้านพฤติกรรม

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองระหว่างหลังการทดลองและระยะติดตามผล

3. สัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
mean	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที่ (t-Distribution)
**	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองโดยภาพรวม โดยการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระ

กลุ่มทดลอง	n	mean	S.D	df	t
ก่อนการทดลอง	30	72.20	12.560	29	13.539**
หลังการทดลอง	30	85.13	12.555		

**P < .01

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองโดยภาพรวม พบว่า หลังจากนักเรียนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์สูงขึ้นกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลองในด้านการพูด โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ

กลุ่มทดลอง	n	mean	S.D	df	t
ก่อนการทดลอง	30	37.27	6.648	29	11.493**
หลังการทดลอง	30	43.20	9.048		

**P < .01

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ด้านการพูดของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังจากนักเรียนใช้ชุดกิจกรรม แนวโน้มเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ด้านการพูดสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนวโน้มนำเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลัง การทดลอง ในด้านพฤติกรรม โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ

กลุ่มทดลอง	n	mean	S.D	df	t
ก่อนการทดลอง	30	34.93	7.315	29	9.037**
หลังการทดลอง	30	41.93	7.386		

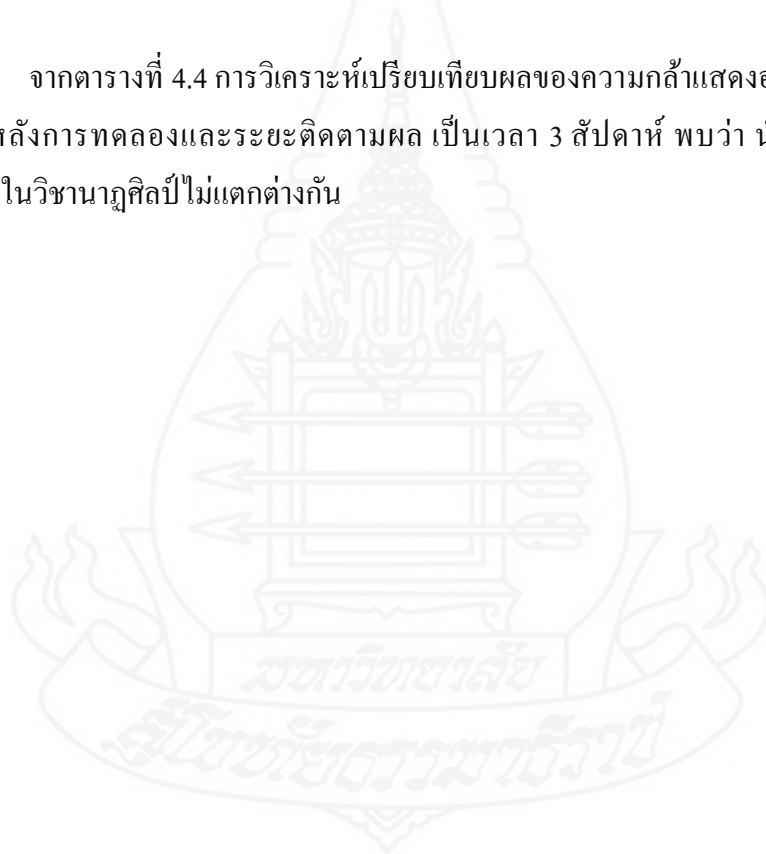
**P < .01

จากตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ด้านพฤติกรรมของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง พบว่า หลังจากนักเรียนใช้ชุดกิจกรรม แนวโน้มเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ด้านพฤติกรรมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนวโน้มนำเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
ที่มีต่อความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองระหว่าง
หลังการทดลองและระยะติดตามผล

ความกล้าแสดงออกในวิชา นาฏศิลป์ในระยะติดตามผล	n	mean	S.D	df	t
หลังการทดลอง	30	85.13	12.555	29	2.765
ระยะติดตามผล	30	86.00	12.487		

จากตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์
ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล เป็นเวลา 3 สัปดาห์ พบว่า นักเรียนมีความกล้า
แสดงออกในวิชานาฏศิลป์ไม่แตกต่างกัน



บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย มีดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

1.1.2 เปรียบเทียบความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระยะเวลาหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับระยะติดตามผล

1.2 วิธีวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร การศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่มีค่าเฉลี่ยความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ต่ำ 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก
- 2) แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ขึ้นก่อนการทดลอง

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิจัย โดยขออนุญาตผู้อำนวยการ โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคมขออนุญาตทำการเก็บข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อขอจัดกิจกรรมแนะแนวทางการวิจัยที่สถานศึกษา

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่สร้างขึ้นให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ คะแนนที่ได้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

2) ขั้นตอนการทดลอง

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้น ทดลองสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 8 กิจกรรม เริ่มเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2560

ขั้นที่ 2 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) โดยให้กลุ่มทดลองทำแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์หลังการทดลอง

ขั้นที่ 3 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยวิธีทางสถิติ

3) ระยะเวลาติดตามผล หลังการทดลองระยะติดตามผลเวลา 3 อาทิตย์ ผู้ศึกษานำแบบวัดชุดเดียวกัน ทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองอีกครั้งและเก็บคะแนนเป็นคะแนนระยะติดตามผล (Follow-up) นำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แล้วดำเนินการดังนี้

(1) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

(2) นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(3) เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependent)

1.3 ผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1.3.1 ภายหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชา นาฏศิลป์ นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อ พัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3.2 ภายหลังจากทดลองระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่ม ทดลองมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้า แสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์มีคะแนนสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนา ความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ เนื่องจากนักเรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ จากขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้น ให้นักเรียนได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เสริมสร้างนักเรียนทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ รู้จักนำ ผลการเรียนรู้จากกิจกรรมไปใช้ประโยชน์ โดยใช้แนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ที่ เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการเรียนรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต และขั้นคิดและนำไป ปฏิบัติ นอกจากการจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยตนเองแล้ว ยังเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ให้นักเรียนมีอารมณ์ร่วมสนุกสนานมีชีวิตชีวา โดยอาจใช้เกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ ฯลฯ เป็นสื่อแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์ สามารถพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ตามองค์ประกอบทั้ง 2 ด้าน คือ 1) ด้านการพูด และ 2) ด้านพฤติกรรม ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 8 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมมีขั้นตอนในการทำกิจกรรม โดยเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาและทำกิจกรรม ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในกิจกรรมได้ง่ายขึ้น

นอกจากนี้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ โดยมีการนำวิธีการที่ หลากหลายมาใช้ในการทำกิจกรรม เช่น กิจกรรมกลุ่มย่อย การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การ ใช้จินตนาการ โดยจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัยของผู้ร่วมกิจกรรม จึงทำให้บรรยากาศของ

การทำกิจกรรมไม่ตึงเครียด สนุกสนาน ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม นอกจากนี้ผู้ดำเนินกิจกรรมยังสร้างความเป็นกันเองกับนักเรียน ทำให้ระหว่างการทำกิจกรรมนั้นไม่น่าเบื่อ ประกอบกับได้มีการนำเทคนิควิธีการที่หลากหลายมาใช้ ทั้งบทบาทสมมติ การเล่นเกม การทำกิจกรรมกลุ่ม การใช้จินตนาการ ในระหว่างการค้าเนินกิจกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างเต็มที่ ส่งเสริมให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ และพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ทั้งด้านการพูด และพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนมีพฤติกรรมความกล้าแสดงออกในการเรียนนาฏศิลป์ได้อย่างเหมาะสม

จากการสังเกตนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์พบว่า นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสายพิน ช่างไม้ (2544, น. 77) ที่ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงที่มีผลต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชาวเขา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านสลก ที่มีคะแนนความกล้าแสดงออกต่ำ จำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับประเสริฐ จีบสันเทียะ (2546, น. 68) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโบสถ์อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการใช้กิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ฤทัย บุญมาเรือง (2553, น. 43) ได้ศึกษาผลการใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเกตการาม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว นักเรียนมีความกล้าแสดงออกด้านการพูด การกระทำ และการแสดงความคิดเห็น เพิ่มขึ้นกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนว

ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์เป็นเครื่องมือทางการแนะแนวที่ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวที่หลากหลาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

2.2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลมีความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากชุดกิจกรรมแนะแนวเป็นชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพสามารถเพิ่ม

และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนในวิชานาฏศิลป์ได้และมีประสิทธิภาพ อีกทั้งกิจกรรมแนะแนวที่ได้จัดขึ้นนี้เป็นกิจกรรมที่ได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจึงสามารถนำความรู้ และประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมชุดกิจกรรมแนะแนวมาใช้ในการเรียนได้อย่างเต็มที่ จึงนับได้ว่าเป็นอีกชุดกิจกรรมหนึ่งที่มีการสร้างขึ้นและใช้ได้ผลดี โดยครอบคลุมทั้งด้านการพูด และพฤติกรรม ตลอดจนสร้างองค์ความรู้และกระบวนการที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้นักเรียนกลุ่มทดลองได้พัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ได้อย่างถูกต้องและตรงกับความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคกิจกรรมกลุ่ม การเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การใช้จินตนาการ มาใช้ในแต่ละกิจกรรม ทำให้กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและเห็นถึงความสำคัญและข้อดีของการเป็นบุคคลที่มีความกล้าแสดงออกในการเรียนนาฏศิลป์

ดังนั้นความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองในระยะติดตามผลจึงไม่แตกต่างกันกับระยะหลังการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับนันท์ธิดา หนูขาว (2556, น. 71) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตรใหม่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณในระยะหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพวรรณ หงษ์แก้ว (2556, น.65) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลำปางกัลยาณี อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน และจตุร ไหว่องกิจการ (2556, น. 58) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความรุนแรงภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว กับระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวนั้น สามารถส่งเสริมและพัฒนาความกล้าแสดงออกทางด้านการพูด และพฤติกรรมในวิชานาฏศิลป์ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งได้ศึกษาและดำเนินการสร้างอย่างถูกต้องตามเป้าหมาย ตรงตามแนวคิด วัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ได้เป็นอย่างดี

จากเหตุผลข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ภายหลังการทดลองจนถึงระยะติดตามผล นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ มีความกล้า

แสดงออกในวิชานาฏศิลป์สูงขึ้นหลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์สามารถนำไปใช้กับนักเรียนโรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคมและยังสามารถนำไปใช้กับโรงเรียนอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ไปใช้ ควรศึกษาข้อมูลการใช้ชุดกิจกรรม เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์และได้รับการฝึก หรือการเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแต่ละชุดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 กิจกรรมที่ใช้เป็นกิจกรรมกลุ่ม จึงควรให้ความสำคัญกับผู้ร่วมกิจกรรมในการแสดงออกที่หลากหลาย

3.1.4 ผู้ดำเนินกิจกรรมควรกระตุ้น จูงใจให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้มากที่สุดและนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และควรประเมินผลความคงทนของการเรียนรู้ของผู้ร่วมกิจกรรมด้วยวิธีต่างๆ เช่น การสอบถาม การสังเกต การสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.2.1 ควรใช้เวลาในการพัฒนามากกว่านี้ เพื่อดูความคงทนของพฤติกรรมหลังจากที่ได้รับการพัฒนาด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

3.2.2 ควรมีการนำวิธีการศึกษาค้นคว้าไปใช้พัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนในระดับชั้นอื่น

3.2.3 ควรศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียนด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการจัดการเรียนการสอนแล้วนำปัญหาที่พบมาจัดทำชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านอื่นๆต่อไป

บรรณานุกรม



บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). *แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรมสิทธิ์ อุทธารนิช. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองขอน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กาญจนา ไทยลำภู. (2555). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวิสุทธิวงศ์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ขนิษฐา ไพโรจน์. (2543). *ทัศนคติที่มีต่อการเรียนนาฏศิลป์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จันทร์ฉาย พิทักษ์ศิริกุล. (2532). *ผลของการจัดโปรแกรมการฝึกความกล้าแสดงออกต่อความรู้สึก เห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จำเนียร ช่วงโชติ. (2532). *จิตวิทยาการรับรู้และเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่7)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- ฉันทนา อุดมสิน. (2531). *นาฏศิลป์และการละครระดับประถมศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชญชิตา นามมา. (2558). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ เหมาะสมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนอัครคริสเตียนวิทยา จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- ฐกร ไหว่องกิจการ. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการตระหนักรู้ในตนในการลดพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคโนโลยีกรุงธน. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2524). พฤติกรรมศาสตร์ จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดารกา วรรณวิช. (2549). เอกสารประกอบการสอนวิชาศษ 361: ยุทธศาสตร์การสอน (*Teaching Strategies*). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ทิพวรรณ หงษ์แก้ว. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนลำปางกัลยาณี อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ทิสนา แคมมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: นิชินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- นิตยา อุทการ. (2552). การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นรินาถ แสนสา. (2558). กิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นันท์ธีรา หนูขาว. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารสาสน์วิเทศนิมิตใหม่ กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- บุษบากร ตันจาวรรณ. (2545). การพัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองตามแนวคิดของคูเปอร์สมิธ และพฤติกรรมการเรียนที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ในโรงเรียนเขลางค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- บั้งอร อนุเมธางกุล. (2542). *พฤติกรรมกรรมการสอนนาฏศิลป์*. ฉะเชิงเทรา: สถาบันราชภัฏราชนครินทร์.
- ประดิพันธ์ อุปรมัย. (2558). *เอกสารประกอบการสอนกิจกรรมและเครื่องมือแนะแนว*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภามิต. (2548). *การพัฒนาพฤติกรรมกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: วารสารเกษมบัณฑิต.
- ประเสริฐ จีบสันเทียะ. (2546). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพระปริยัติธรรมวัด โบสถ์อินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ปราณี รามสุต. (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ราชภัฏธนบุรี.
- เป็รื่อง กุมุท. (2541). *เทคโนโลยีการเรียนการสอนในยุคสารสนเทศ*. *ศึกษาศาสตร์ มอ. วิทยาเขตแตตตานี*, 12(1), 18-20.
- พ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2545). *การปรับพฤติกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพิมล ช่างชัย. (2546). *ผลของการฝึกการแสดงออกที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น โดยใช้กระบวนการ MODELING THE EFFECTS OF ASSERTIVE TRAINING FOR ADOLESCENCE BY USING MODE"ING PROCESS*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พรรณราย ทร์พะยะประภา. (2524). *การฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก*. *วารสารแนะแนว*.
- เพ็ญศรี วชิราวีโรจน์. (2528). *การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมการพูดที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนชั้น มศ.5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท*. (ปริญญาโทศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เมทินี ทิพสอน. (2558). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจในตนเองของผู้ดูแลเด็กพิการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดหนองบัวลำภู*. (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.

- ยุพิน กองธรรม. (2532). ผลการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่เหมาะสมในการแสดงออกเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- เยาวลักษณ์ ศรีนวล. (2543). ความสนใจในกิจกรรมวิชานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสบเปิงวิทยา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ฤทัย บุญมาเรือง. (2553). การใช้กิจกรรมแนะแนวเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเทศบาลวัดเกตการาม จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ละเอียด ชูประยูร. (2521). เทคนิคพฤติกรรมบำบัด. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตเอกสารโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- วินิจ ชัยหาญ. (2544). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสมเพื่อลดความวิตกกังวลในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนดาราคาม กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วนิดา สายฟ้า. (2551). ผลของการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วรัญญา ปิ่นง่า. (2558). การพัฒนาพฤติกรรมความกล้าแสดงออกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้กิจกรรมการละคร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศุภวดี บุญญวงค์. (2527). ตำรากิจกรรมกลุ่มในโรงเรียนสงขลา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมร ทองดี และปราณี रामสูต. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สายพิณ ช่างไม้. (2544). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนชาวเขา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- สายละออ จำปา. (2543). *สภาพปัญหาและความต้องการเรียนวิชาดนตรี นาฏศิลป์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.*
- สุดใจ ทศพร. (2516). *ดนตรีศึกษา. กรุงเทพฯ: ธนบุรี.*
- สุพัฒนา ร่วมโพธิ์. (2546). *ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการแสดงออกที่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างเพื่อน ของนักศึกษาระดับ ปวช.แผนกพณิชยการวิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- สุมิตร เทพวงษ์. (2545). *นาฏศิลป์ไทยสำหรับครูประถมและมัธยม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- หลุย จำปาเทศ. (2536). *จิตวิทยาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อรรวรรณ บรรจงศิลป์. (2527). *การสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- อาภรณ์, และจาดุรงค์ มนตรีศาสตร์. (2525). *นาฏศิลป์เพื่อการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.*
- อารีย์ ลีลา. (2535). *ผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออกที่มีต่อการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำรอบ อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.*
- อุมาพร สงสุวรรณ. (2551). *ผลของชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตรลดา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*
- อัมรา กล้าเจริญ. (2526). *วิธีสอนนาฏศิลป์. อัญญา: วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา.*
- Alberti, R. and Emmons, M. (1978). *Your Perfect Right. (2nd ed.). San Luis Obispo, CA: IMPACT.*
- Bower, Sharon Anthony and Bower, Gordon H. (1976). *Asserting Yourself: A Practical Guide for Positive Change. Massachusetts: Addison Wesley Publishing Company.*
- Fodor, Iris Goldstion. (1980). *The Treatment of Communication Problems with Assertiveness Training In Handbook of Behavior Interventions A Clinical Guide. New York: John Wiley and sons, Inc.*

- Kelley, Collen. (1979). *Assertion Training: A facilitator's guide*. La Jolla, California: University Associates.
- Lange, A J, and Jakubowski, P (1976). *Responsible Assertive Behavior: Cognitive-Behavior Procedures Trainer*. Illinois: Research Press.
- Lee Yul Dong, Ernest T. Hallberd And Harvey Hassard. (1979). Effect of Assertive of Aggressive Behavior of Adolescents. *Journal of Counseling Psychology*, 26(5), 459-461.
- Wilks, Carole & Virginia, Coplan. (1977). Assertive Training as A Confidence Building Technique. *The Personnel and Guidance Journal*, 55(8), 460–464.
- Wolpe, Joseph. (1973). *The Practice of Behavior Therapy*. (2nd ed.) New York: Pergamon Press.





ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร



ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ-สกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิรนาท แสนสา
ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการแนะแนวและการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยา
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
วุฒิการศึกษา กศ.ค. พัฒนศึกษาศาสตร์
2. ชื่อ-สกุล อาจารย์ ดร.ขวัญษา เอกจิตต์
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ชำนาญการ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุเหร่าทางควาย
วุฒิการศึกษา พช.ค. พุทธบริหารการศึกษาศาสตร์
3. ชื่อ-สกุล อาจารย์พัชนีพร สมานมิตร
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้างานแนะแนว
สถานที่ทำงาน โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม
วุฒิการศึกษา วท.ม จิตวิทยาคลินิก
4. ชื่อ-สกุล อาจารย์ณิชชิสรา แก้วนิษฐ์
ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ
หัวหน้างานแนะแนว
สถานที่ทำงาน โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน
วุฒิการศึกษา กศ.บ. วิทยาศาสตร์



ภาคผนวก ข

ผลการลงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ค่า IOC (Item Objective Congruence)

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	1
3	1	1	1	1	1
4	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1
6	1	1	1	1	1
7	1	1	1	1	1
8	1	1	1	1	1
9	1	1	1	1	1
10	1	1	1	1	1
11	1	1	1	1	1
12	1	0	1	1	0.75
13	1	1	1	1	1
14	1	1	1	1	1
15	1	1	1	1	1
16	1	1	1	1	1
17	1	0	1	1	0.75
18	1	0	1	1	0.75
19	1	1	1	1	1
20	1	1	1	1	1
21	1	1	1	1	1
22	1	1	1	1	1
23	1	1	1	1	1
24	1	1	1	1	1
25	1	0	1	1	0.75

ข้อที่	คะแนนผู้เชี่ยวชาญ				ค่า IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
26	1	1	1	1	1
27	1	1	1	1	1
28	1	1	1	1	1
29	1	1	1	1	1
30	1	1	1	1	1

สรุปผล ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 0.96

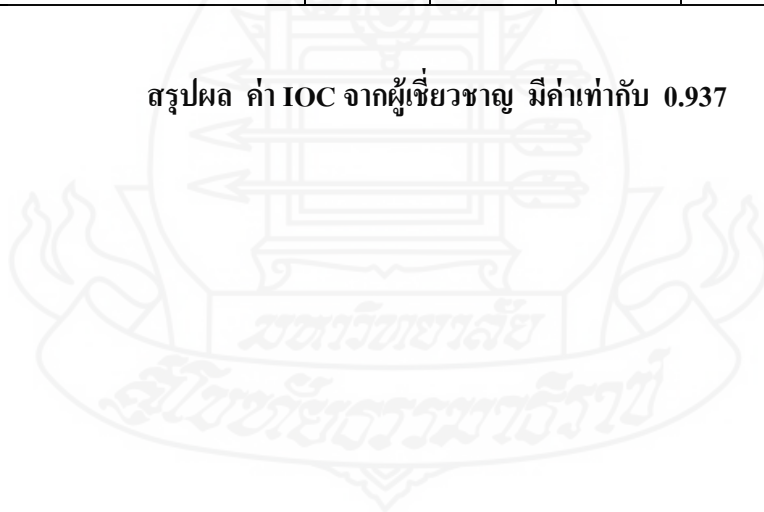


ผลการตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมแนะแนวโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการ IOC

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ

ชื่อกิจกรรม	ผู้เชี่ยวชาญ				IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	
1. ปฐมนิเทศ (เรากลุ่มกันนะ)	1	1	1	1	1
2. วร่า รำวง	1	0	1	1	0.75
3. ภาษาท่าพาเพลิน	1	1	1	1	1
4. ความกล้าแสดงออก	1	1	1	1	1
5. Who am I	1	1	1	1	1
6. เสกสรรค์ปั้นแต่ง	1	1	1	1	1
7. คนตรีนั่นคือชีวิต	1	1	1	1	1
8. ปัจฉิมนิเทศ (หัวใจที่แข็งแรง)	1	0	1	1	0.75
รวม	1	0.75	1	1	7.50

สรุปผล ค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าเท่ากับ 0.937



ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม



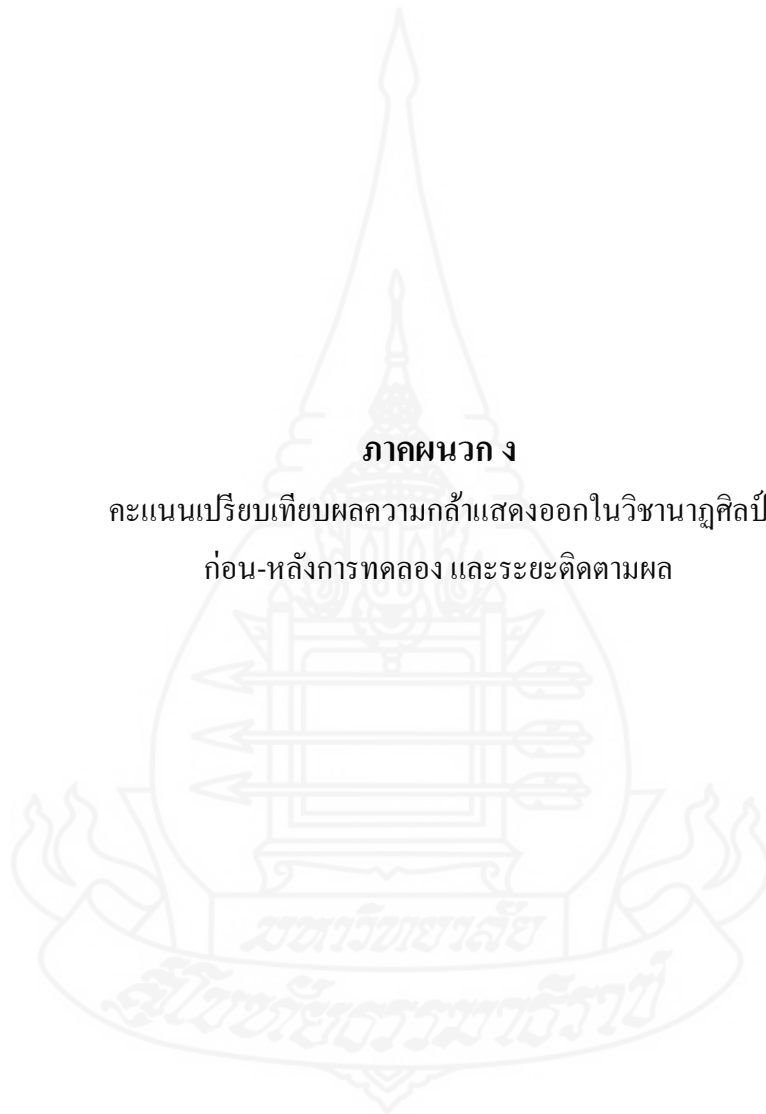
ตารางค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r)
1	.201	16	.499
2	.213	17	.209
3	.209	18	.257
4	.484	19	.477
5	.290	20	.201
6	.414	21	.342
7	.257	22	.346
8	.320	23	.356
9	.292	24	.358
10	.410	25	.526
11	.414	26	.494
12	.305	27	.525
13	.418	28	.507
14	.410	29	.320
15	.306	30	.342

แบบสอบถาม มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ 0.80

ภาคผนวก ง

คะแนนเปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์
ก่อน-หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

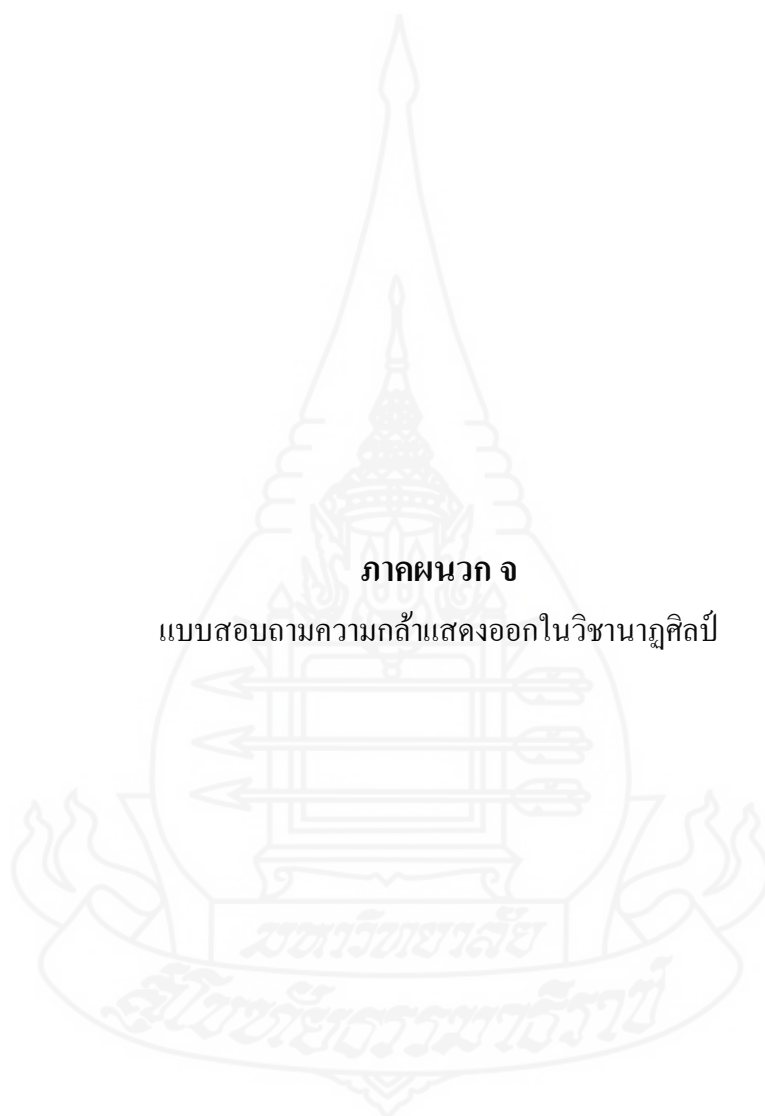


ตารางเปรียบเทียบผลความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง
และระยะติดตามผล

คนที่	คะแนนก่อนทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนระยะติดตามผล
1	69	77	80
2	55	66	69
3	65	71	70
4	90	91	95
5	71	94	93
6	75	98	97
7	84	90	89
8	60	80	82
9	85	101	100
10	87	102	105
11	58	66	68
12	72	87	90
13	74	89	90
14	90	104	101
15	66	81	82
16	52	64	65
17	80	96	98
18	58	77	80
19	87	92	91
20	74	81	81
21	79	90	90
22	71	85	87
23	54	71	70
24	55	69	69
25	90	100	101

คนที่	คะแนนก่อนทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	คะแนนระยะติดตามผล
26	74	93	95
27	78	90	91
28	84	98	99
29	80	91	93
30	49	60	59





ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

คำชี้แจง

แบบวัดมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ○

เพศ ชาย หญิง ชั้น.....

เกณฑ์การให้คะแนน

จริงที่สุด หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นมากที่สุด
 จริง หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นมาก
 จริงบางครั้ง หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นน้อย
 ไม่จริงเลย หมายถึง นักเรียนมีความคิด ความรู้สึก พฤติกรรมเช่นนั้นน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 แบบวัดความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์

คำอธิบาย ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ ที่	พฤติกรรมนักเรียน	จริง ที่สุด	จริง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
1.	ด้านการพูด ฉันจะได้แย้งเมื่อมีใครพูดว่านาฏศิลป์เป็นสิ่งที่ ล้าสมัย				
2.	ฉันไม่กล้าพูดโต้ตอบเมื่อเพื่อนล้อเลียนเวลาแสดง นาฏศิลป์				
3.	ฉันวิตกกังวลทุกครั้งเมื่อต้องมาพูดอภิปรายหน้าชั้น เรียนในวิชานาฏศิลป์				
4.	ฉันกล้าที่จะบอกกับทุกคนว่า ฉันชอบนาฏศิลป์				
5.	ฉันรู้สึกวิตกกังวลในการตอบคำถามในวิชา นาฏศิลป์ เมื่อครูถาม				

ข้อ ที่	พฤติกรรมนักเรียน	จริง ที่สุด	จริง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
6.	ฉันพร้อมที่จะพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทย				
7.	ฉันไม่กล้าบอกให้ผู้อื่นทราบว่าฉันเรียนนาฏศิลป์ไทย				
8.	ฉันรู้สึกประหม่า เมื่อต้องตอบคำถามที่ครูถามในวิชานาฏศิลป์				
9.	ฉันภูมิใจที่ได้บอกกับคนอื่นว่าฉันปฏิบัติทำรำได้				
10.	ฉันสามารถอธิบายท่ารำที่ถูกต้องให้เพื่อนฟังได้				
11.	ฉันสามารถปฏิบัติท่ารำได้แต่ฉันไม่สามารถอธิบายที่มาของบทเพลงที่ฉันรำได้				
12.	ฉันไม่สามารถอธิบายทัศนคติที่มีต่อนาฏศิลป์ออกมาเป็นคำพูดได้				
13.	ฉันรู้สึกอึดใจทุกครั้งเมื่อต้องออกมารายงานหน้าชั้นเรียนในวิชานาฏศิลป์				
14.	ฉันจะเป็นคนอธิบายให้เพื่อนฟังเสมอ เมื่อเพื่อนไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอนในวิชานาฏศิลป์				
15.	ฉันสามารถพูดให้ทุกคนฟังได้ว่าฉันได้รับประโยชน์อะไรจากการเรียนนาฏศิลป์				
16.	ด้านพฤติกรรม ฉันสามารถปฏิบัติท่ารำได้อย่างเต็มความสามารถ โดยไม่รู้สึกวิตกกังวล				
17.	ฉันมักจะหลบไปนั่งด้านหลังเสมอ เมื่อครูให้ลุกขึ้นปฏิบัติท่ารำ				
18.	ฉันพยายามออกไปนอกห้องเรียนเมื่อถึงเวลาเรียนวิชานาฏศิลป์ เช่น ไปเข้าห้องน้ำ ไปทิ้งขยะ เป็นต้น				
19.	ฉันสามารถยิ้ม สบตากับครูและเพื่อนๆ ในห้องเรียน ในขณะที่ปฏิบัติท่ารำได้โดยไม่ประหม่า เินอาย				
20.	เมื่อครูแบ่งกลุ่มให้ซ้อมรำ ฉันมักจะเป็นคนซ้อมรำให้เพื่อนคนอื่นๆ				

ข้อ ที่	พฤติกรรมนักเรียน	จริง ที่สุด	จริง	จริง บางครั้ง	ไม่จริง เลย
21.	ฉันไม่กล้ายิ้มหรือเงยหน้าเวลาแสดงนาฏศิลป์				
22.	ฉันสามารถแสดงท่าร่าได้อย่างคล่องแคล่ว มั่นใจ				
23.	ฉันสามารถแสดงท่าร่าได้โดยไม่ต้องมองเพื่อน				
24.	ในเวลาเรียนฉันไม่สามารถปฏิบัติท่าร่าได้ หากไม่มีเพื่อนร่วมปฏิบัติท่าร่าด้วย				
25.	ฉันไม่กล้ายกมือขึ้นถามเมื่อมีข้อสงสัยในเวลาเรียนวิชานาฏศิลป์				
26.	ฉันไม่กล้าออกมาปฏิบัติท่าร่าหน้าชั้นเรียนคนเดียว				
27.	ฉันตัวสั่นทุกครั้งที่ต้องออกมาร่าหน้าชั้นเรียน				
28.	ฉันไม่กล้าสบตากับคนดูเมื่อฉันแสดงนาฏศิลป์				
29.	เมื่อครูให้ลุกขึ้นร่าฉันมักจะรีบไปยืนอยู่แถวหน้า				
30.	ฉันมักจะหลบตาเวลาที่ครูเรียกให้ออกมาทำกิจกรรม				

ภาคผนวก ฉ

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์



คำชี้แจง

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ ได้สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกิจกรรมโดยเน้นกิจกรรมกลุ่มและนำเทคนิคการแสดงบทบาทสมมติ การเล่นเกม การใช้จินตนาการมาผสมผสาน เพื่อเสริมสร้างความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน ทั้งนี้กระบวนการดำเนินกิจกรรมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ

ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชาภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีทั้งหมด 8 กิจกรรม ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม จำนวน 8 กิจกรรม แต่ละกิจกรรมใช้เวลาประมาณ 50 นาที แผนการจัดกิจกรรมแต่ละแผน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ แนวคิด สื่อประกอบกิจกรรม กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล โดยบางกิจกรรมจะมีเอกสารความรู้เพิ่มเติมจากใบความรู้ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป



ตารางแสดงแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรม	สิ่งที่ต้องการพัฒนา	วัตถุประสงค์กิจกรรม
1.	เรารู้กันนะ	- ปฐมนิเทศ - เกม	- ความกล้าแสดงออกด้าน การพูด	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนที่เข้าร่วมได้ ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการทำ กิจกรรมแนะแนว
2.	วงรำ รำวง	- กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออกด้าน การพูด - ความกล้าแสดงออกด้าน พฤติกรรม	เพื่อให้ให้นักเรียนฝึกการแสดงออกใน การปฏิบัติทำรำประกอบเพลง รำวง มาตรฐาน
3.	ภาษาท่าพา เพลิน	- เกม	- ความกล้าแสดงออกด้าน พฤติกรรม	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกความกล้า แสดงออกในการทำกิจกรรม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความมั่นใจใน การปฏิบัติทำทางนาฏศิลป์ 3. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างเพื่อนและผู้วิจัย
4.	ความกล้า แสดงออก	- กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออกด้าน การพูด	1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกความกล้า แสดงออกในการตอบคำถาม 2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความมั่นใจใน การพูดหน้าชั้นเรียน 3. เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถสรุป ความรู้เกี่ยวกับความกล้า แสดงออกได้
5.	Who am I	- บทบาท สมมติ - กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออกด้าน การพูด	1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกความกล้า แสดงออกในการทำกิจกรรม 2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการ ตัดสินใจในเวลาจำกัด 3. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ ความคิดความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ลำดับ	ชื่อกิจกรรม	กิจกรรม	สิ่งที่ต้องการพัฒนา	วัตถุประสงค์กิจกรรม
6.	รังสรรค์ปั้นแต่ง	- จินตนาการ	- ความกล้าแสดงออกด้าน การพูด - ความกล้าแสดงออกด้าน พฤติกรรม	1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำท่าทางนาฏศิลป์ 2. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะความกล้าแสดงออกในการพูด 3. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
7.	ดนตรีนั้นคือชีวิต	- กลุ่มย่อย	- ความกล้าแสดงออกด้าน พฤติกรรม	1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำท่าทางนาฏศิลป์ 2. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบท่าทางนาฏศิลป์ 3. เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8.	หัวใจที่แข็งแรง	- ปังฉิมนิเทศ - ทำแบบวัด ความกล้า แสดงออก	- ความกล้าแสดงออกด้าน การพูด	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอก ความสำคัญของการกล้า แสดงออกได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถกำหนด พฤติกรรมความกล้าแสดงออก ในวิชานาฏศิลป์ที่พึงประสงค์ ของตนเองได้

กิจกรรมที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม ปฐมนิเทศ (เรากลุ่มกันนะ)

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม
 2. เพื่อให้ นักเรียนที่เข้าร่วม ได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย และทำความเข้าใจเกี่ยวกับ ผู้วิจัยและนักเรียน ตลอดจนการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมได้อย่าง ถูกต้อง

แนวคิด

การปฐมนิเทศเป็นการให้นักเรียนทำความรู้จักกัน และให้นักเรียนได้ทำความรู้จักกับผู้วิจัย ทราบจุดมุ่งหมายของการทำกิจกรรม และเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนทำกิจกรรมแนะแนวเพื่อ พัฒนาความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ โดยผ่านกิจกรรมเกมเรากลุ่มกันนะ

สื่อประกอบกิจกรรม

1. ชิ้นส่วนรูปหัวใจ รูปดาว รูปสามเหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี และรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส
2. กลองกระดาษ

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

- 1.1 ผู้วิจัยแนะนำตัวกับนักเรียน และให้นักเรียนแนะนำตัวให้เพื่อนและผู้วิจัยได้รู้จัก

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 ผู้วิจัยแนะนำวิธีการเล่นเกม “เรากลุ่มกันนะบัดดี้” โดยให้สมาชิกนั่งเป็นวงกลม
- 2.2 ผู้วิจัยนำกล่องซึ่งบรรจุชิ้นส่วนของรูปต่างๆที่แบ่งครึ่งรูปเหล่านั้นไว้มาให้ให้นักเรียนแต่ละคนสุ่มจับขึ้นมา คนละ 1 ชิ้น เมื่อครบทุกคนแล้วให้มองหาชิ้นส่วนของเพื่อนที่สามารถต่อกับ ชิ้นส่วนของตนเองได้เมื่อพบเพื่อนคนนั้นแล้วให้นักเรียนย้ายที่นั่งไปนั่งคู่กัน โดยให้ทำความรู้จักกัน

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ผู้วิจัยให้แต่ละคู่ออกมาแนะนำเพื่อนที่คู่ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้รู้จักกันมากขึ้นด้วย และ ผู้วิจัย ถามนักเรียนว่าได้เรียนรู้อะไรจากกิจกรรม “เรารู้จักกันนะบัดดี” บ้าง

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

4.1 ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทุกคนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออกในการเรียนนาฏศิลป์ ทราบถึงวิธีการฝึกตนเองเพื่อพัฒนาความกล้าแสดงออก

4.2 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

สังเกตจากการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม



กิจกรรมที่ 2ชื่อกิจกรรม **วงรำ รำวง**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนฝึกการแสดงออกในการปฏิบัติทำรำประกอบเพลง รำวงมาตรฐาน

แนวคิด

รำวงมาตรฐานเป็นการแสดงที่ปรับปรุงมาจากการละเล่นของไทย ประกอบด้วย 10 เพลง แต่ละเพลงจะมีทำรำที่แตกต่างกัน การนำทเพลงรำวงมาตรฐานมาใช้ในกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้ากล้าแสดงออกทางนาฏศิลป์ผ่านทำรำ พร้อมมีบทร้องประกอบเพื่อเพิ่มความสนุกสนาน

สื่อประกอบกิจกรรม

เพลงรำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย และเพลงรำมาชิมารำ

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

- 1.1 ผู้วิจัยสนทนาร่วมกับนักเรียนถึงเพลงรำวงมาตรฐาน ดังนี้
 - รำวงมาตรฐานมีลักษณะอย่างไร
 - รำวงมาตรฐานมีทั้งหมดกี่เพลง แต่ละเพลงใช้ทำรำอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2.1 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ผู้นำกลุ่มออกมาจับสลากเพลง รำวง มาตรฐาน ได้แก่ เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย และเพลงรำมาชิมารำ แล้วให้ร่วมกันคิดชื่อ กลุ่มของตนเอง พร้อมทั้งทำประจำกลุ่มอย่างง่าย ๆ

2.2 นักเรียนนั่งเป็นวงกลมปรบมือตามจังหวะเพลงที่ผู้วิจัยเปิด เมื่อเพลงของกลุ่มตนเองจบลง ให้สมาชิกในกลุ่มเรียกชื่อกลุ่มตนเอง พร้อมทั้งทำประจำกลุ่มของตนเองให้พร้อมเพรียงกัน

2.3 ผู้วิจัยเปิดเพลงร่ำวงมาตรฐานเพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย และเพลงร่ำมาชิมาร่า เมื่อเพลงที่ผู้วิจัยเปิดตรงกับกลุ่มใดให้สมาชิกในกลุ่มลุกขึ้นปฏิบัติทำรำคนละท่อน เวียนไปทางขวา จนครบทุกคน สมาชิกกลุ่มอื่นช่วยกันร้องเพลงและปรบมือตามจังหวะ ปฏิบัติทำรำจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ผู้วิจัยแก้ไขทำรำที่นักเรียนยังปฏิบัติไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ให้นักเรียนดูทีละท่าแล้วให้นักเรียนปฏิบัติตาม

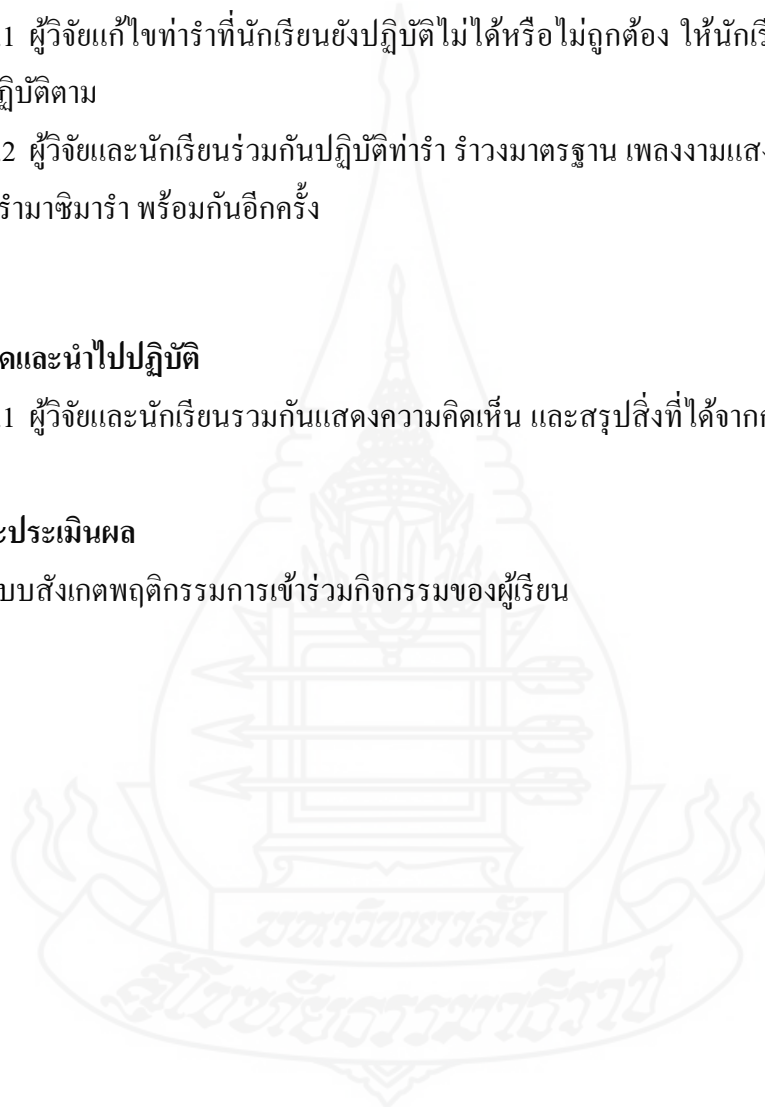
3.2 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันปฏิบัติทำรำ ร่ำวงมาตรฐาน เพลงงามแสงเดือน เพลงชาวไทย และเพลง ร่ำมาชิมาร่า พร้อมกันอีกครั้ง

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

4.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

การวัดและประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



เนื้อเพลง รำวงมาตรฐาน

เพลง งามแสงเดือน

งามแสงเดือนมาเยือนส่องหน้า	งามโบหน้ามาสู่วงรำ (ซ้า)
เราเล่นกันเพื่อสนุก	เปลื้องทุกข์วายระกำ
ขอให้เล่นซ้อมรำ	เพื่อสามัคคีเอย

เนื้อเพลง รำวงมาตรฐาน

เพลง ชาวไทย

ชาวไทยเจ้าเอ๋ย	ขออย่าละเลยในการทำหน้าที่
การที่เราได้เล่นสนุก	เปลื้องทุกข์สบายอย่างนี้
เพราะชาติเราได้เสรี	มีเอกราชสมบูรณ์
เราจึงควรช่วยชูชาติ	ให้แก่งกาจเจ็ดจ่าบุญ
เพื่อความสุขเพิ่มพูน	ของชาวไทยเราเอย

รำวงมาตรฐาน

เพลง รำมาชิมรำ

รำมาชิมรำ	เริงระบำกันให้สนุก
ขามงานเราทำงานจริงๆ	ไม่ละไม่ทิ้งจะเกิดเชิญทุกข์
ขามว่างเราจึงรำเล่น	ให้เชิงเช่นเพื่อให้สร้างทุกข์
ตามเข็ญอย่างตามยุค	เล่นสนุกอย่างวัฒนธรรม
เล่นอะไรให้เป็นระเบียบ	ให้งามให้เรียบจึงจะคมขำ
มาชิมมาเจ้าเอ๋ยมาพ้อนรำ	มาเล่นระบำของไทยเราเอย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

กลุ่มที่.....

กิจกรรม.....วันที่.....เวลา.....

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	หมายเหตุ
1. การทำงานเป็นกลุ่ม				
2. ความกล้าแสดงออก				
3. ความเป็นผู้นำ				
4. การมีส่วนร่วม				
5. การรับฟังผู้อื่น				

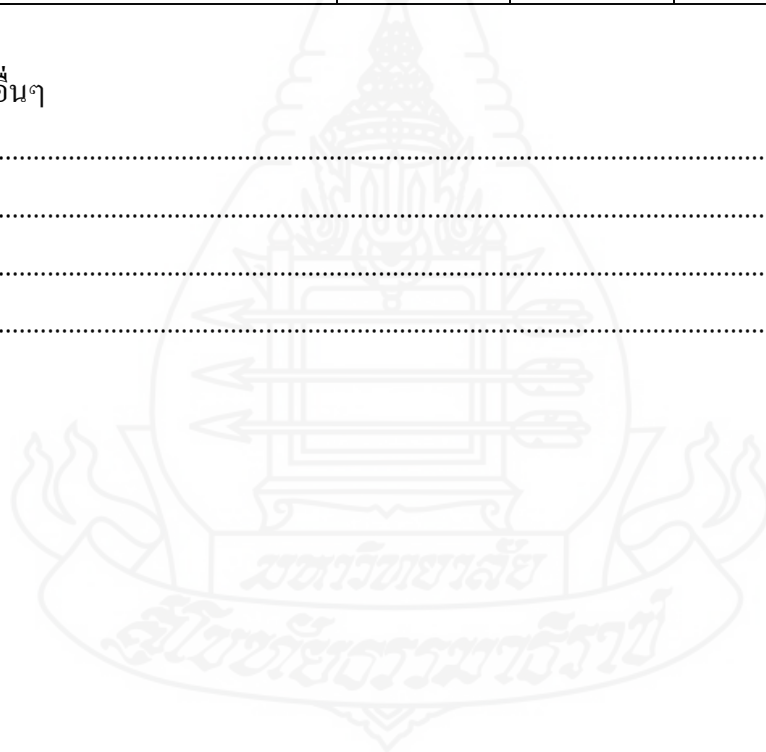
ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

.....



กิจกรรมที่ 3**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1****ชื่อกิจกรรม ภาษาท่าพาเพลิน****เวลา 50 นาที**

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรม
 2. เพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติทำทางนาฏศิลป์
 3. เพื่อให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนและผู้วิจัย

แนวคิด

ภาษาท่า คือ การใช้ท่าทางทางนาฏศิลป์ในการสื่อสารแทนคำพูด โดยไม่ต้องเปล่งเสียง อาศัยการแสดงสีหน้า ท่าทาง ในการสื่อความหมายให้ผู้ชมเข้าใจ จึงนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกความกล้าแสดงออกในด้านการแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์ผ่านกิจกรรมกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติทำท่า

อุปกรณ์/สื่อกิจกรรม

1. บัตรคำภาษาท่า
2. เพลงประกอบการทำกิจกรรม

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

- 1.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันทบทวนทำนาฏศัพท์และภาษาท่า และให้นักเรียนปฏิบัติ เช่น การจิบ การตั้งวง ทำรัก ทำโกรธ ทำยิ้ม ทำสวยงาม ทำตัวเรา ทำที่นี้ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วนำบัตรคำที่เขียนข้อความต่างๆ ใส่งในกล่องกระดาษ

- 2.2 ผู้วิจัยเปิดเพลงให้นักเรียนร้องเพลง และปรบมือตามจังหวะ พร้อมกับให้นักเรียนส่งกล่องบัตรคำไปทางขวาเรื่อยๆ เมื่อผู้วิจัยปิดเพลงกล่องบัตรคำอยู่ที่นักเรียนคนใดให้ออกมายืนกลางวง แล้วจับบัตรคำขึ้นมา 1 ใบ

2.3 นักเรียนปฏิบัติท่าทางภาษาทำให้ตรงกับความหมายของบัตรคำที่จับได้ แล้วให้เพื่อนทายว่า บัตรคำที่จับได้นั้นมีข้อความใด ถ้าหากเพื่อนทายไม่ถูกก็ต้องหาท่าทางอื่นๆมาแสดงประกอบ จนกว่าจะมีคนทายได้ถูกต้อง จึงจะเริ่มต้นใหม่

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

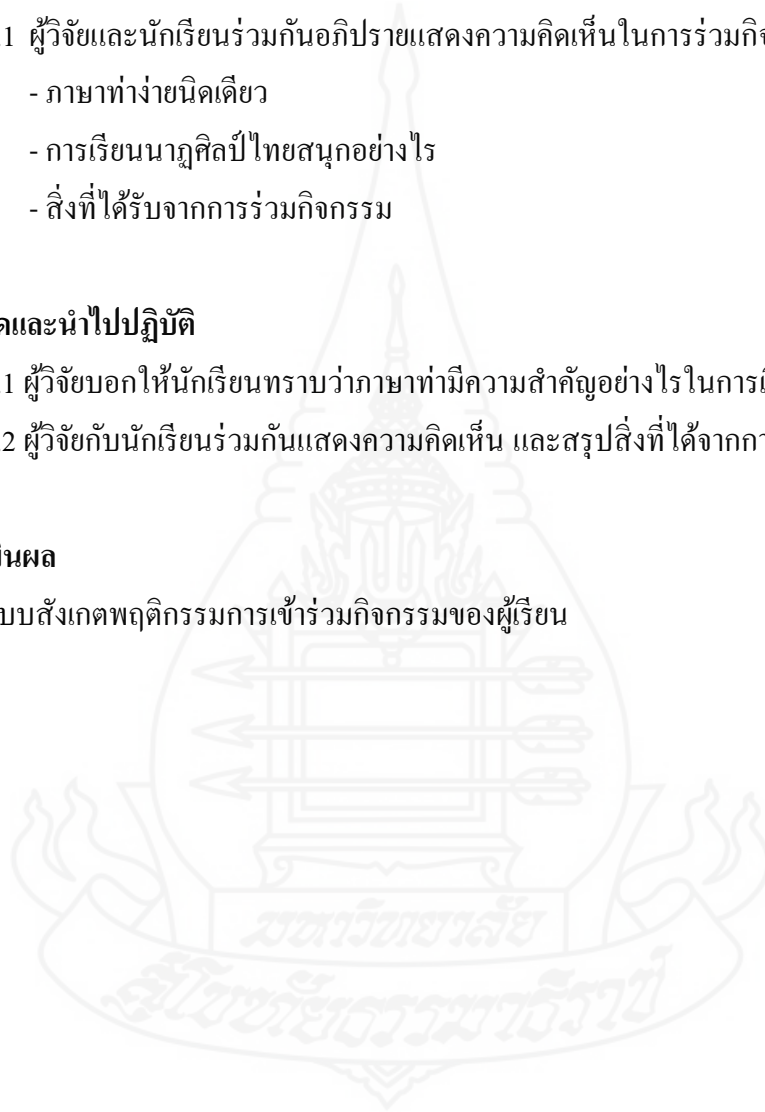
- 3.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการร่วมกิจกรรมในประเด็น
- ภาษาท่าทางชนิดเดียว
 - การเรียนนาฏศิลป์ไทยสนุกอย่างไร
 - สิ่งที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

- 4.1 ผู้วิจัยบอกให้นักเรียนทราบว่าภาษาท่ามีความสำคัญอย่างไรในการเรียนนาฏศิลป์
- 4.2 ผู้วิจัยกับนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

การประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



บัตรคำภาษาท่า ประกอบกิจกรรม “ภาษาท่าพาเพลิน”

- | | |
|---------------------|---------------------|
| 1. ฉันรักเธอ | 6. ฉันสวย |
| 2. ฉันเดินไปที่นี้ | 7. ฉันอกหัก |
| 3. เธอเดินไปที่นั่น | 8. ฉันมีความสุข |
| 4. เธออายฉัน | 9. เธอโกรธฉันมาก |
| 5. ฉันยิ้มให้เธอ | 10. เธอไม่มีความสุข |



แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

กลุ่มที่.....

กิจกรรม.....วันที่.....เวลา.....

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	หมายเหตุ
1. การทำงานเป็นกลุ่ม				
2. ความกล้าแสดงออก				
3. ความเป็นผู้นำ				
4. การมีส่วนร่วม				
5. การรับฟังผู้อื่น				

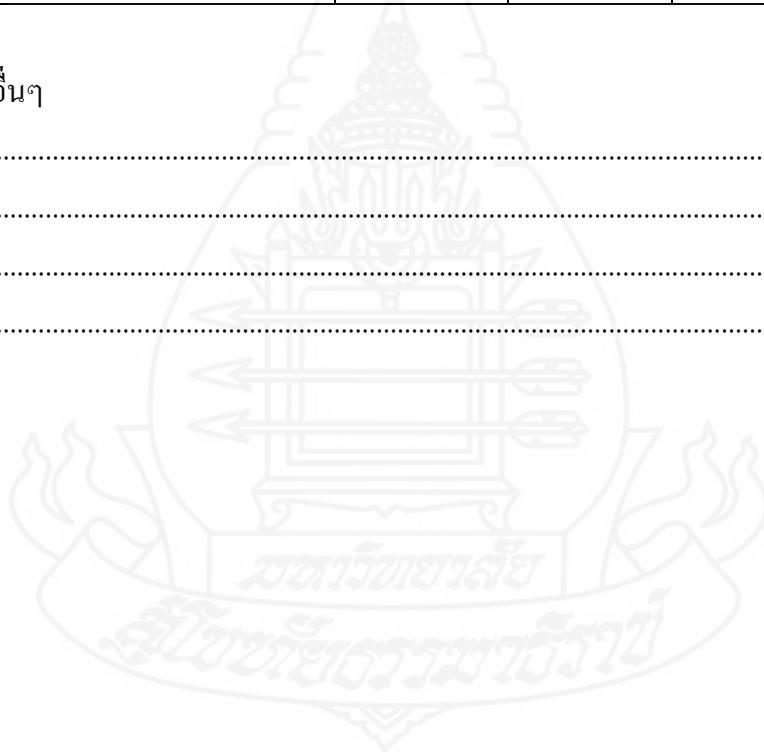
ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

.....



กิจกรรมที่ 4**ชื่อกิจกรรม** ความกล้าแสดงออก**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1****เวลา 50 นาที****วัตถุประสงค์**

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการตอบคำถาม
2. เพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปความรู้เกี่ยวกับความกล้าแสดงออกได้

แนวคิด

ความกล้าแสดงออก หมายถึง การแสดงออกของบุคคลทั้งภาษาท่าทางและภาษากายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โดยไม่เกิดความวิตกกังวล ประหม่า หรือเขินอาย ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนวิชานาฏศิลป์

สื่อประกอบกิจกรรม

1. บัตรเนื้อหาเรื่องความกล้าแสดงออก 5 ชุด
2. ลูกอม 5 สี จำนวน 30 เม็ด

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

1.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงข้อดีของบุคคลที่มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้องและผลเสียของบุคคลที่ไม่มีความกล้าแสดงออก

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2.1 ผู้วิจัยนำลูกอม 5 สี ได้แก่ สีแดง สีชมพู สีเหลือง สีขาว สีม่วง มาให้นักเรียนเลือกหยิบตามสีที่ตัวเองชอบ คนละ 1 เม็ด

2.2 แบ่งกลุ่มนักเรียนตามสีลูกอม โดยให้ลูกอมสีเดียวกันอยู่กลุ่มเดียวกัน ทั้งหมด 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.3 ผู้วิจัยแจกบัตรเนื้อหาเรื่อง ความกล้าแสดงออก ให้กับนักเรียนทุกกลุ่มแล้วให้เวลาสำหรับการระดมความคิดหาคุณลักษณะที่บ่งบอกว่าเป็นบุคคลที่มีความกล้าแสดงออก และความจำเป็นจะต้องมีความกล้าแสดงออกในการเรียน

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดของกลุ่ม ผู้วิจัยถามในประเด็นต่างๆ ให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปราย ดังนี้

- นักเรียนคิดว่าความกล้าแสดงออกมีความจำเป็นหรือไม่และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร
- นักเรียนคิดว่ามีวิธีใดบ้างสามารถทำให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกเพิ่มมากขึ้น
- คนที่มีความกล้าแสดงออก และคนที่ไม่มีความกล้าแสดงออกมีความแตกต่างกันอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าการเรียนนาฏศิลป์ ความกล้าแสดงออกมีความสำคัญอย่างไร
- ในการเรียนนาฏศิลป์ นักเรียนจะสามารถแสดงความกล้าแสดงออกได้อย่างไร

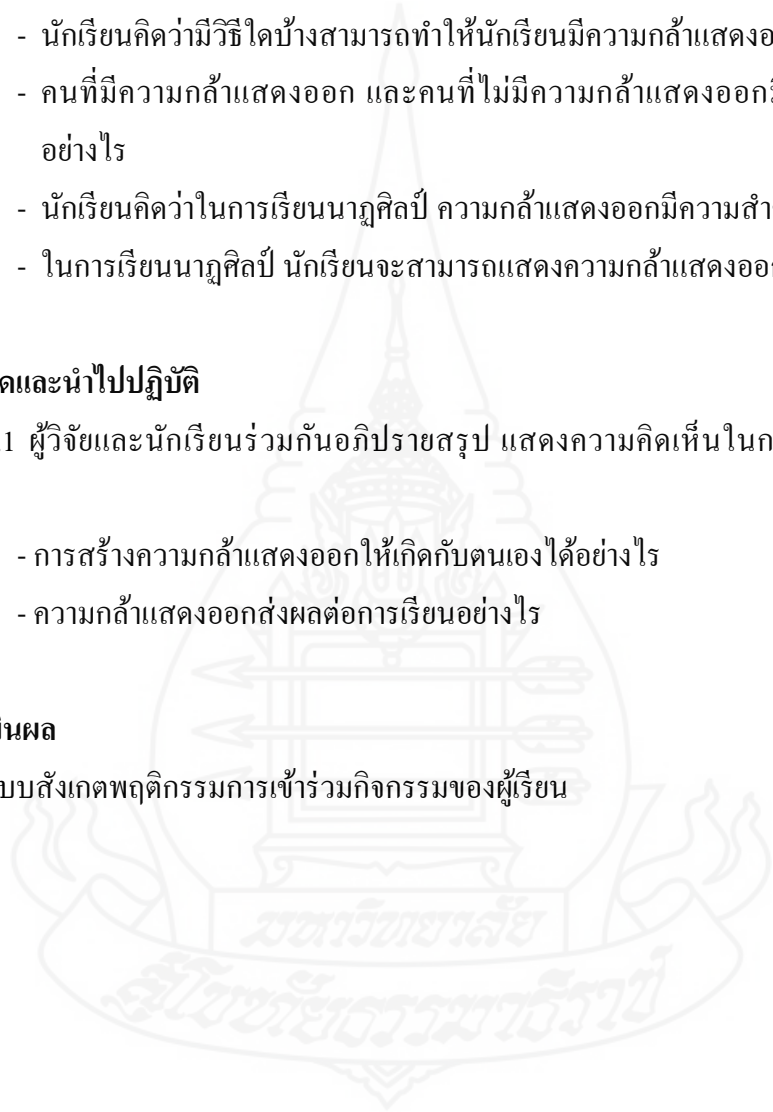
ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

4.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป แสดงความคิดเห็นในการร่วมกิจกรรมในประเด็น

- การสร้างความกล้าแสดงออกให้เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างไร
- ความกล้าแสดงออกส่งผลต่อการเรียนอย่างไร

การประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



บัตรเนื้อหา

เรื่อง ความกล้าแสดงออก

ความกล้าแสดงออก หมายถึง การแสดงออกของบุคคลทั้งภาษาท่าทางและภาษากายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกต่างๆ ต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม โดยไม่เกิดความวิตกกังวล การกระทำตามสิทธิของตนเองด้วยความสบายใจ เป็นการแสดงออกของความรู้สึกโดยตรงไปตรงมา เช่น การกล้าพูด กล้าทำ กล้าอธิบาย เล่าเรื่องราวหน้าชั้นเรียน โดยไม่ประหม่า ไม่รีรอ ไม่เงินอาย กล้าซักถามข้อสงสัย กล้าตอบคำถามครูอย่าง ไม่กลัวว่าผิดหรือถูก กล้าสวดคาครูหรือผู้อื่นขณะพูดหรือตอบคำถาม กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างไม่ลังเล

ชนิดของพฤติกรรมกล้าแสดงออก แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

1. พฤติกรรมกล้าแสดงออกเพียงเล็กน้อย สามารถสังเกตได้จากคำพูดและการแสดงออกว่ามีลักษณะไม่ยอมตามที่ถูกเขยเอารัดเอาเปรียบ แต่ขณะเดียวกันก็ไม่เป็นแบบก้าวร้าว
2. พฤติกรรมกล้าแสดงออกด้วยความมั่นใจ สามารถสังเกตได้จากน้ำเสียงที่หนักแน่น เชื่อมั่น ตอบโต้ได้อย่างรวดเร็ว รู้จักใช้คำพูดให้ตรงกับความรู้สึก โดยปราศจากการเหน็บแนมแก้แค้น เป็นการพูดด้วยเหตุผล
3. พฤติกรรมกล้าแสดงออกที่รวม เป็นลักษณะที่สามารถฟังและตอบโต้ฝ่ายตรงข้ามได้อย่างเข้าใจ รวมทั้งรู้ว่าฝ่ายตรงข้ามมีความรู้สึกอย่างไร นอกจากนี้ยังสามารถเผชิญหน้ากับฝ่ายตรงข้ามที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

กลุ่มที่.....

กิจกรรม.....วันที่.....เวลา.....

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	หมายเหตุ
1. การทำงานเป็นกลุ่ม				
2. ความกล้าแสดงออก				
3. ความเป็นผู้นำ				
4. การมีส่วนร่วม				
5. การรับฟังผู้อื่น				

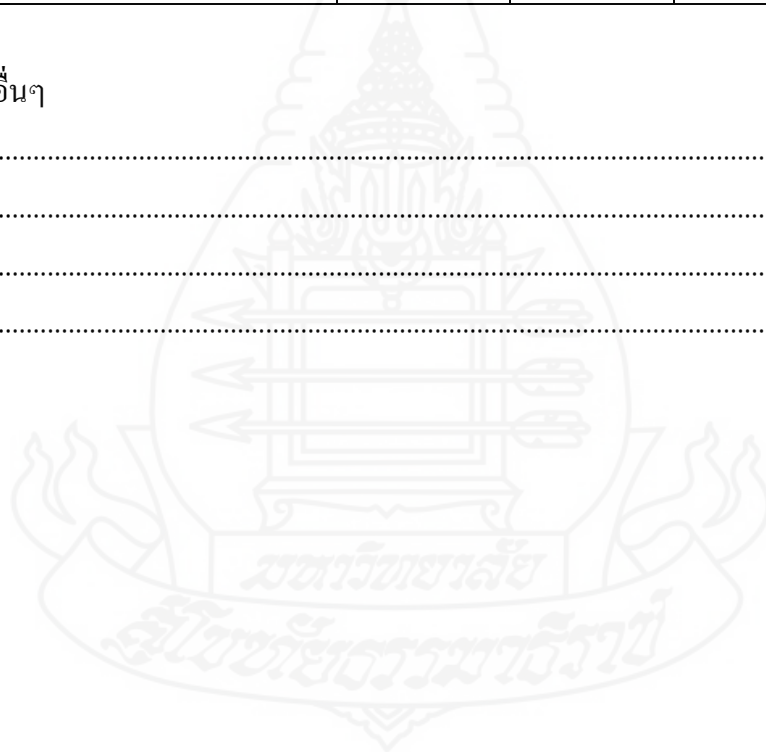
ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

.....



กิจกรรมที่ 5

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม Who am I

เวลา 50 นาที

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำกิจกรรม
 2. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการตัดสินใจในเวลาจำกัด
 3. เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ความคิด ความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

แนวคิด

การแสดงบทบาทสมมติ เป็นการกำหนดบทบาท สถานการณ์ ให้นักเรียนได้แสดงท่าทาง ความรู้สึกนึกคิดผ่านท่าทางทางนาฏศิลป์ นอกจากนักเรียนจะได้พัฒนาความกล้าแสดงออกในการแสดงท่าทางต่างๆ นักเรียนยังสามารถใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบท่าทางนาฏศิลป์ในการสื่อความหมายให้สอดคล้องกับบทบาทต่างๆ ได้อย่างอิสระ

สื่อประกอบกิจกรรม

1. รูปภาพทิวทัศน์
2. บัตรคำแต่ละหมวดหมู่
 - พฤติกรรม
 - สัตว์
 - อาชีพ

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

- 1.1 ผู้วิจัยนำภาพทิวทัศน์ต่างๆ ขึ้นมาให้ นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันหาเอกลักษณ์ จุดเด่นบุคลิกลักษณะของภาพ

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการเรียนรู้

- 2.1 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน
- 2.2 ผู้วิจัยให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลาก บัตรคำในแต่ละกลุ่มได้หมวดหมู่ใด แล้วให้เวลาแต่ละกลุ่มระดมความคิดในการใช้ท่าทางทางนาฏศิลป์ และท่าทางอื่นๆ ให้ตรงกับความหมายของบัตรคำที่จับได้ โดยไม่ให้กลุ่มอื่นทราบ

2.3 ให้แต่ละกลุ่มออกมาแสดงท่าทางบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียนคนละ 1 ท่า จำกัดเวลาคนละไม่เกิน 1 นาที โดยห้ามใช้เสียง กลุ่มอื่นยกมือตอบว่าเพื่อนออกมาแสดงท่าอะไร

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ผู้วิจัย นับคะแนนแต่ละกลุ่ม กลุ่มไหนได้คะแนนจากการตอบถูกมากที่สุดกลุ่มนั้นเป็นผู้ชนะ ผู้วิจัยมอบของรางวัลให้กลุ่มผู้ชนะเพื่อเป็นการเสริมแรง

3.2 นักเรียนแต่ละคนออกมาเฉลยท่าทางที่เพื่อนตอบผิด ว่าตนเองได้รับบทบาทอะไร เพื่อนๆช่วยกันคิดว่าจะใช้ท่าทางทางนาฏศิลป์ท่าไหนได้อีกบ้าง เพื่อให้ใกล้เคียงกับบทบาทที่ได้รับมากที่สุด

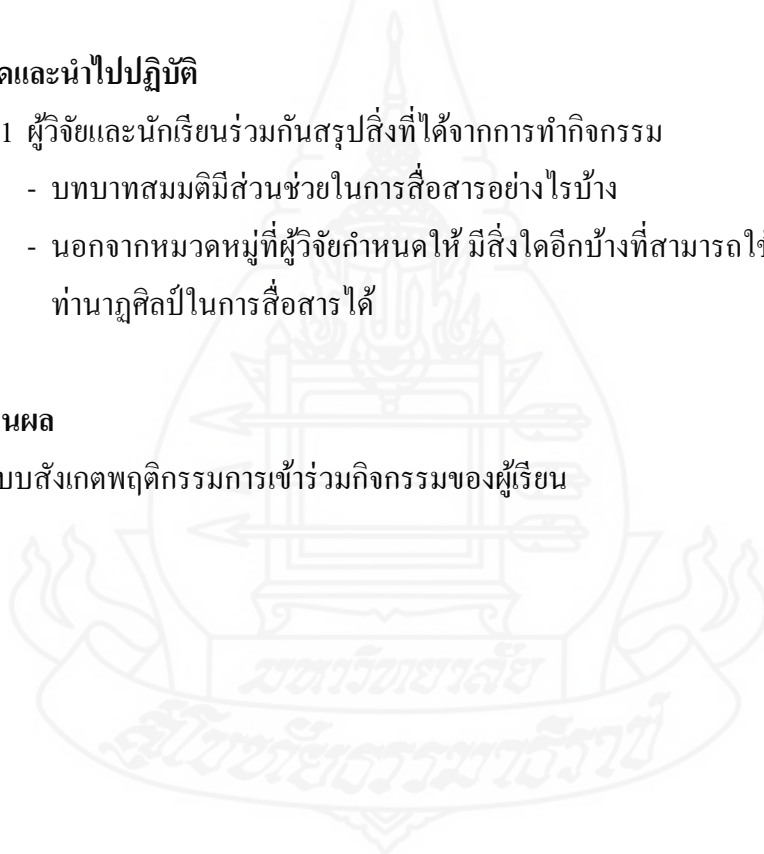
ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

4.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากการทำกิจกรรม

- บทบาทสมมติมีส่วนช่วยในการสื่อสารอย่างไรบ้าง
- นอกจากหมวดหมู่ที่ผู้วิจัยกำหนดให้ มีสิ่งใดอีกบ้างที่สามารถใช้บทบาทสมมติ และทำนาฏศิลป์ในการสื่อสารได้

การประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



บัตรคำกิจกรรม Who am I

หมวดหมู่ พฤติกรรม/อารมณ์

- | | |
|--------------------|-----------------------|
| 1. วิ่งออกกำลังกาย | 2. เดินชมวิว |
| 3. ว่ายน้ำในสระ | 4. รับประทานอาหารเช้า |
| 5. นอนกลางวัน | 6. ร้องให้พุ่มพ่าย |
| 7. ยิ้มสนุกสนาน | 8. อายแถมแดง |
| 9. เสียใจหนักมาก | 10. อ้อยเบอร์แรง |

บัตรคำกิจกรรม Who am I

หมวดหมู่ สัตว์

- | | |
|--------------------|--------------------|
| 1. ช้างตัวโต | 2. แมว 4 ขา |
| 2. สุนัขคู้กติก | 4. ม้าดีดกระโหลก |
| 5. มดตัวน้อยตัวนิด | 6. หนูท่อสีดำ |
| 7. แมลงวันหัวเขียว | 8. นกแสนสวย |
| 9. กวางเขาโต | 10. กระท่ายแสนหวาน |

บัตรคำกิจกรรม Who am I

หมวดหมู่ อาชีพ

- | | |
|--------------------|----------------------|
| 1. คุณครูแสนสวย | 2. ทหารเข้มแข็ง |
| 3. ตำรวจสุดเท่ | 4. พยาบาลใจดี |
| 5. คุณหมอเสื้อฟ้า | 6. ช่างประปาสวมหมวก |
| 7. แม่ครัวหัวเห้มน | 8. นางแบบสุดเซ่บ |
| 9. นักข่าวคนขยัน | 10. เทรนเนอร์กล้ามโต |

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

กลุ่มที่.....

กิจกรรม.....วันที่.....เวลา.....

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	หมายเหตุ
1. การทำงานเป็นกลุ่ม				
2. ความกล้าแสดงออก				
3. ความเป็นผู้นำ				
4. การมีส่วนร่วม				
5. การรับฟังผู้อื่น				
6. ความคิดสร้างสรรค์				
7. ทักษะด้านนาฏศิลป์				
8. การปรับตัว				
9. การตัดสินใจ				
10. ความสนุกสนานร่าเริง				

ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 6

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม รังสรรค์ปั้นแต่ง

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำท่าทางนาฏศิลป์
2. เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะความกล้าแสดงออกในการพูด
3. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

แนวคิด

การแตงนินยขเป็นกรฝึกความคิด จินตนาการของนักเรียน ใหม่มีความคิดสร้างสรรค์ โดยการกำหนดคำ เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ไหวพริบในการนำคำที่กำหนดให้มาแตงเป็นบทนินยข แล้วใช้ความรู้จากวิชานาฏศิลป์ในการแสดงท่าทางให้ตรงความหมายกับคำที่กำหนด เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ทั้งการพูดและการแสดงท่าทางทางนาฏศิลป์

สื่อประกอบกิจกรรม

บัตรคำหัวข้อนินยข

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

1.1 ผู้วิจัยยกตัวอย่างละครที่นักเรียนรู้จัก แล้วช่วยกันอภิปรายว่าละครเรื่องนี้มีเนื้อเรื่องแก่นของเรื่องอย่างไร นำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไรได้บ้าง

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2.1 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ผู้วิจัยอธิบายลักษณะกิจกรรมกติกขาของกิจกรรมให้นักเรียนทราบ

2.2 ผู้วิจัยให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับบัตรคำ ว่ากลุ่มไหนได้หัวข้อนินยขใด ได้แก่ นินยขรักโรแมนติกนินยขคราม่าน้ำตาตก นินยขคอมเมดี้สนุกสนาน

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม ให้แต่ละคนแตงนินยขตามหัวข้อที่กลุ่มตนเองได้รับ โดยคนแรกจะเริ่มแตงเรื่อง โดยต้องมีคำที่ผู้วิจัยกำหนดให้อย่างน้อย 1 คำ แล้วลุกขึ้น

ทำท่าทางนาฏศิลป์ให้ตรงกับความหมายของคำนั้น คนที่นั่งถัดไปจึงจะเริ่มเล่าต่อได้ โดยคำกำหนดให้แต่ละคนห้ามใช้ซ้ำกัน จนครบทุกคน

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันคิดวิเคราะห์ในประเด็นต่อไปนี้

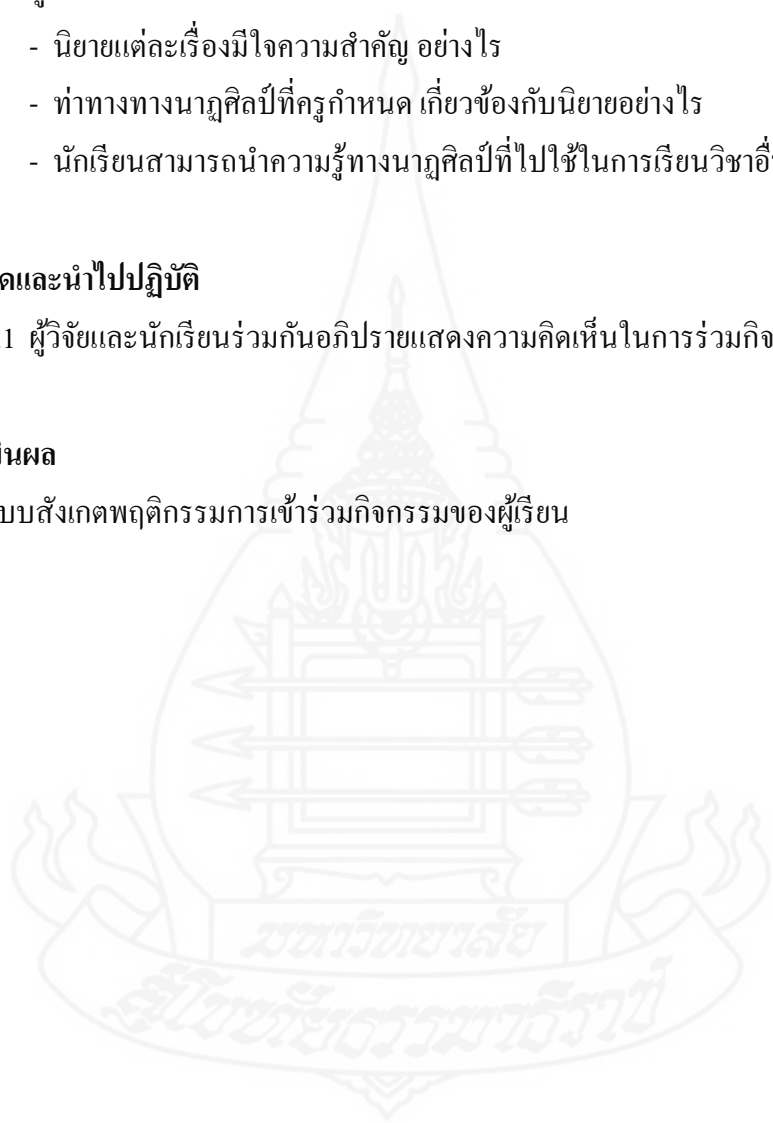
- นิยายแต่ละเรื่องมีใจความสำคัญ อย่างไร
- ท่าทางนาฏศิลป์ที่ครูกำหนด เกี่ยวข้องกับนิยายอย่างไร
- นักเรียนสามารถนำความรู้ทางนาฏศิลป์ที่ไปใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ ได้อย่างไรบ้าง

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

4.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการร่วมกิจกรรม

การประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



คำที่กำหนดให้ในนิยายแต่ละหัวข้อ
กิจกรรม “เสกสรรค์ปั้นแต่ง”

- นิยายรักโรแมนติก

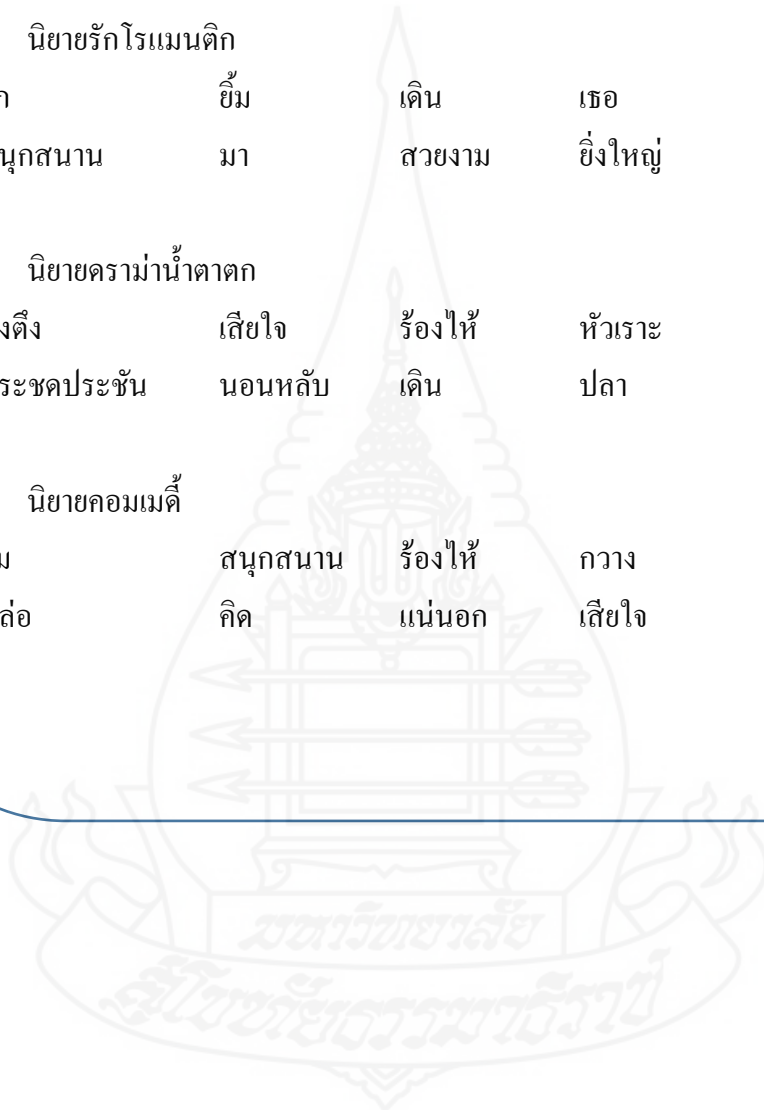
รัก	ยิ้ม	เดิน	เธอ	คู่
สนุกสนาน	มา	สวยงาม	ยิ่งใหญ่	น่ารัก

- นิยายดรามาน้ำตาตก

บึ้งตึง	เสียใจ	ร้องไห้	หัวเราะ	ไม่
ประหลาดประชัน	นอนหลับ	เดิน	ปลา	อาย

- นิยายคอมเมดี้

ยิ้ม	สนุกสนาน	ร้องไห้	กวาง	ประหลาดประชัน
หล่อ	คิด	แน่นอน	เสียใจ	รัก



แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

กลุ่มที่.....

กิจกรรม.....วันที่.....เวลา.....

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	หมายเหตุ
1. การทำงานเป็นกลุ่ม				
2. ความกล้าแสดงออก				
3. ความเป็นผู้นำ				
4. การมีส่วนร่วม				
5. การรับฟังผู้อื่น				
6. ความคิดสร้างสรรค์				
7. ทักษะด้านนาฏศิลป์				
8. การปรับตัว				
9. การตัดสินใจ				
10. ความสนุกสนานร่าเริง				

ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 7

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม คนตรีนั่นคือชีวิต

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออกในการทำท่าทางนาฏศิลป์
2. เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบท่าทางนาฏศิลป์
3. เพื่อให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แนวคิด

ดนตรี เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สร้างความสุข ความบันเทิง และช่วยกล่อมเกลาคิดใจมนุษย์ มีเสียงและทำนองเพลงทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ผู้วิจัยจึงใช้ดนตรีผสมผสานกับนาฏศิลป์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบท่ารำให้เข้ากับท่วงทำนองของดนตรี เพื่อเพิ่มความสนุกสนาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความกล้าแสดงออกในการปฏิบัติท่ารำได้อย่างเต็มที่

อุปกรณ์/สื่อกิจกรรม

เนื้อเพลง ขอใจแลกเบอร์โทร

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

1.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเพลงที่นักเรียนชื่นชอบ แล้วช่วยกันตีความความหมายของเพลงว่าเราสามารถใช้เวลาทำทางนาฏศิลป์ประกอบเนื้อเพลงท่อนนั้นได้อย่างไร

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

2.1 ผู้วิจัยนำเนื้อเพลง “ขอใจแลกเบอร์โทร” ติดบนกระดาน พร้อมกับเปิดเพลง ขอใจแลกเบอร์โทรให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลง 1 รอบ

2.2 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิดในการคิดท่ารำประกอบเนื้อเพลง “ขอใจแลกเบอร์โทร”

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงทำรำประกอบเพลง “ขอใจแลกเบอร์โทร” หน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม โดยให้เพื่อนกลุ่มอื่นช่วยกันร้องเพลง ปรบมือ เพื่อสร้างความสนุกสนานในการทำกิจกรรม

3.2 กลุ่มใดแสดงออกทางนาฏศิลป์สวยที่สุด ผู้วิจัยมอบของรางวัลให้เพื่อเป็นการเสริมแรง

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

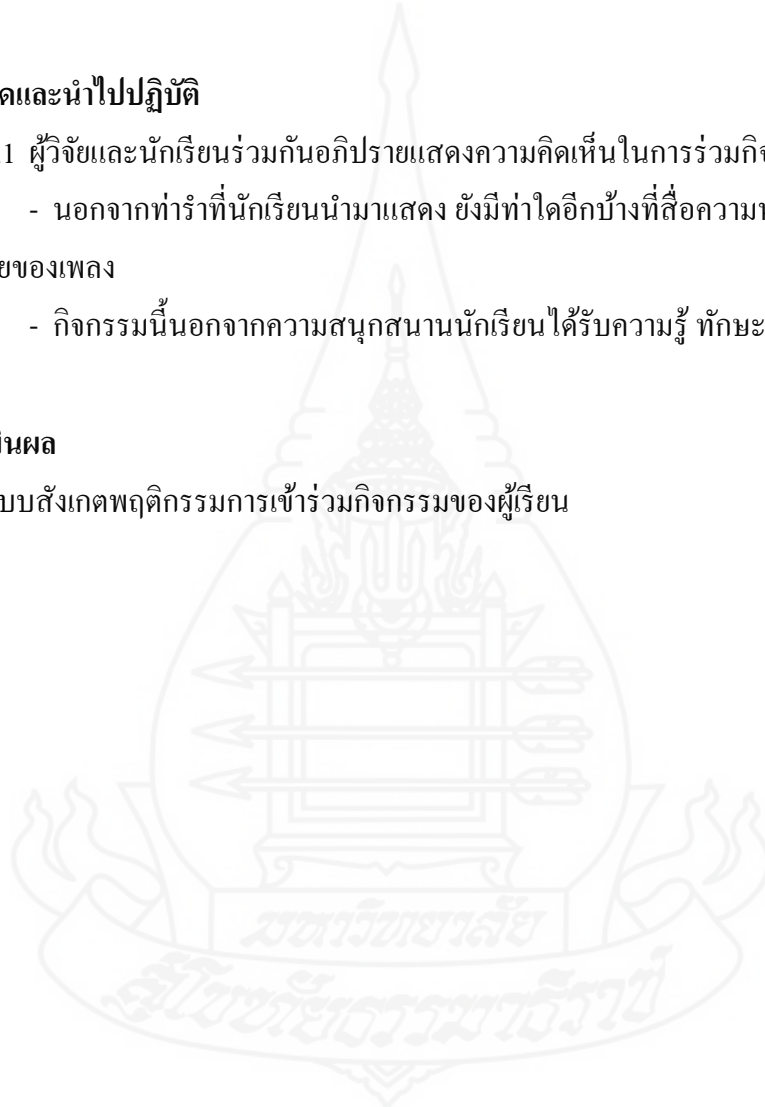
4.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นในการร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

- นอกจากทำรำที่นักเรียนนำมาแสดง ยังมีทำได้อีกบ้างที่สื่อความหมายได้ตรงตามความหมายของเพลง

- กิจกรรมนี้นอกจากความสนุกสนานนักเรียนได้รับความรู้ ทักษะด้านใดเพิ่มขึ้นบ้าง

การประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



เนื้อเพลง ขอใจแลกเบอร์โทร

แวนเดีวแคคดู ก็ทำให้รู้ว่าเธอนะ โคนหัวใจ
 จริตมากไปกลัวมันไม่ดีไม่งาม
 เธอมาขอ เบอร์โทรเข้าทาวแล้วอัย
 เบอร์โทรอื่น จะไคยินเสียงรอสาย
 แต่เบอร์นี้ จะไคยินเสียงใจบอกว่า...

*ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจ
 ขอมจำนวนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า

ใจคงขาดหวิว
 รักแรกของฉัน ไม่มีอีกเมื่อไร
 เบอร์โทรอื่น จะไคยินเสียงรอสาย
 แต่เบอร์นี้ จะไคยินเสียงใจบอกว่า...

*ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจ
 ขอมจำนวนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า

เบอร์โทรอื่น จะไคยินเสียงรอสาย
 แต่เบอร์นี้ จะไคยินเสียงใจบอกว่า...

*ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจ
 ขอมจำนวนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า

เบอร์โทรอื่น จะไคยินเสียงรอสาย
 แต่เบอร์นี้ จะไคยินเสียงใจบอกว่า

ท่านกำลังเข้าสู่บริการรับฝาก หัวใจ
 ขอมจำนวนเธอแล้ววันนี้แค่แรก เห็นหน้า

อยากบอกเหลือเกินว่าเธอน่ารักแค่ไหน
 ก็เลยเก็ทฟอร์ม ทำเป็นอ้อมค้อมทำเป็นว่าดูเฉยเมยจน
 อยากบอกจ้งเลย ถึงบ้านให้รับโทรหา
 แบบ แบบ แบบ ว่าให้ร้อ

ลงทะเบียนฝากไว้ตัวเอากลับไป ใจให้เก็บรักษา
 ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร
 โอ๊ะ โอ โอย

หากเธอโดนฉิวเพราะมีมือดีโฉบไป
 เอาใจแลกใจ อย่างนี้ไว้ก่อนและดี
 แบบ แบบ แบบ ว่าให้ร้อ

ลงทะเบียนฝากไว้ตัวเอากลับไป ใจให้เก็บรักษา
 ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร
 โอ๊ะ โอ โอย

แบบ แบบ แบบ ว่าให้ร้อ

ลงทะเบียนฝากไว้ตัวเอากลับไป ใจให้เก็บรักษา
 ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร
 โอ๊ะ โอ โอย

แบบ แบบ แบบ ว่าให้ร้อ

ลงทะเบียนฝากไว้ตัวเอากลับไป ใจให้เก็บรักษา
 ฝากไว้กับฉันนะหัวใจของเธอ แลกเบอร์โทร
 โอ๊ะ โอ โอย

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน

กลุ่มที่.....

กิจกรรม.....วันที่.....เวลา.....

พฤติกรรม	มาก	ปานกลาง	น้อย	หมายเหตุ
1. การทำงานเป็นกลุ่ม				
2. ความกล้าแสดงออก				
3. ความเป็นผู้นำ				
4. การมีส่วนร่วม				
5. การรับฟังผู้อื่น				
6. ความคิดสร้างสรรค์				
7. ทักษะด้านนาฏศิลป์				
8. การปรับตัว				
9. การตัดสินใจ				
10. ความสนุกสนานร่าเริง				

ข้อสังเกตอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมที่ 8

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อกิจกรรม บังฉิมนิเทศ (หัวใจที่แข็งแรง)

เวลา 50 นาที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการกล้าแสดงออกได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถกำหนดพฤติกรรมความกล้าแสดงออกในวิชานาฏศิลป์ที่พึงประสงค์ของตนเองได้

แนวคิด

การรวบรวมความรู้ หรือสิ่งที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมทั้งหมด เพื่อให้นักเรียนได้สำรวจตนเองว่าพฤติกรรมของตนได้เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ออกไปดำรงชีวิต และมีพฤติกรรมทางการเรียนที่เหมาะสม

สื่อประกอบกิจกรรม

กระดาษแข็งรูปหัวใจ

กระบวนการจัดกิจกรรม**ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์**

1.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันอภิปราย พูดคุยถึงลักษณะบุคคลที่มีความกล้าแสดงออกว่ามีข้อดีอย่างไรบ้าง และในปัจจุบันความกล้าแสดงออกมีความสำคัญอย่างไรในการเรียนและการดำรงชีวิต

ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้

- 2.1 ผู้วิจัยแจกกระดาษแข็งรูปหัวใจให้นักเรียนคนละ 1 ใบ
- 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนข้อดี และสิ่งที่นักเรียนภูมิใจลงในกระดาษรูปหัวใจหน้าแรก

ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต

3.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนว่า นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมกล้าแสดงออกในการเรียนวิชา นาฏศิลป์ได้อย่างไร แล้วส่งคืนมาที่ผู้วิจัยเก็บไว้ เพื่อสังเกตดูพฤติกรรมของนักเรียนว่าเมื่อเวลาผ่าน

ไป นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามที่เขียนไว้หรือไม่หากพฤติกรรมเป็นไปตามที่เขียนผู้วิจัยมอบของรางวัลให้เพื่อเป็นการเสริมแรง

ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ

4.1 ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

4.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดความกล้าแสดงออกในการเรียนนาฏศิลป์ กล่าวขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมที่ผ่านมา

การประเมินผล

การสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน



ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวกรกช นวพงษ์ธนานนท์
วัน เดือน ปีเกิด	15 พฤษภาคม 2532
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	ศิลปศึกษา (นาฏศิลป์ไทย) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พ.ศ. 2555 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช พ.ศ. 2559
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสุวรรณพลับพลาพิทยาคม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ครู คศ.1

